

Vedlegg 3a: Høringsinnspill ved høring av Tresvika og Brattholmen

På høring sammen med Bonn, Bonneholet, Melåa, Godfarfoss, Trillemarka (utv), Fjella og Burumtjern (utv), Smihagen og Høgsmosan og Geitåsen (utv) fra 10.11.2023 – 25.1.2024.

Det kom inn totalt 20 høringsuttalelser

Uttalelser ved varsel om oppstart som angår energi- eller mineralinteresser er også lagt ved.

Lokale og regionale høringsinstanser som har hatt verneforslaget til uttalelse:

Akershus bonde- og småbrukarlag	Naturvernforbundet Fredrikstad og Hvaler
Akershus bondelag	Naturvernforbundet i Buskerud
Akershus og Oslo Orienteringskrets	Naturvernforbundet i Indre Østfold
Akershus sau og geit v/ Jon Skretting	Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
Akershus Skikrets	Naturvernforbundet i Østfold
Birdlife Oslo og Akershus	Nore og Uvdal kommune
Buskerud Bonde- og Småbrukarlag v/ Kjetil Jørstad	Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus
Buskerud Bondelag	Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud
Buskerud botaniske forening	Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold
Buskerud Orienteringskrets	Norges sopp og nyttevekstforbund
Buskerud ornitologiske forening	Norgesnett AS
Buskerud Sau og Geit	Numedals-Laugens Brugseierforening
Buskerud Skikrets	Uvdal kraftforsyning,
DIF Orientering (Drøbak Frogn idrettslag)	Godfarfoss Kraft AS
DNT Akershus	Norsk Ornitologisk Forening, Oslo/Akershus
DNT Indre Østfold	Drøbak/Frogn
DNT Nedre Glomma	Birdlife avd. Østfold
DNT Oslo og Omegn	Oslo og Omland Friluftsråd
Elvia AS	Oslofjordens friluftsråd
Forum for Natur og friluftsliv - Akershus	Rakkestad energi
Forum for natur og friluftsliv – Buskerud	Rakkestad kommune
Forum for Natur og friluftsliv Østfold	Rollag elektrisitetsverk AS
Frogn kommune	Rollag kommune
Frognmarkas Venner	Sopp- og nyttevekstforening Fredrikstad
Hallingdal kraftnett AS	Sopp og nyttevekstforening Indre Østfold
Hol kommune	Uvdal kraftforsyning
Nore og Uvdal kommune	Viken fylkeskommune
Hvaler kommune	Viken Idrettskrets
Interessegruppa Mer Villmark Nå	Viken Natur og Ungdom
Marker kommune	Østfold bonde- og småbrukerlag
Midtnett AS	Østfold bondelag
Modum kommune	Østfold Botaniske Forening
	Østfold O-krets

Sentrale høringsinstanser som har hatt verneforslaget til uttalelse:

Arbeids- og sosialdepartementet	Norsk Biologforening
Avinor AS	Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Bane NOR SF	Norsk Botanisk Forening
Den Norske Turistforening	Norsk Industri
Direktoratet for mineralforvaltning	Norsk institutt for bioøkonomi
Forsvarsbygg	Norsk institutt for naturforskning
Friluftslivets fellesorganisasjon	Norsk Organisasjon for Terrenghyking
Friluftsrådernes Landsforbund	Norsk Orkideforening
Jernbanedirektoratet	Norsk Ornitologisk Forening
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Norsk Sau og Geit
KS	Norsk Zoologisk Forening
Kystverket	NTNU, Fakultetet for naturvitenskap og teknologi
Landbruksdirektoratet	NTNU, Ringve botaniske have
Luftfartstilsynet	NTNU, Vitenskapsmuseet
Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	Oljedirektoratet
Natur og Ungdom	SABIMA
NHO Reiseliv	Statens Kartverk
Norges Bondelag	Statens Vegvesen
Norges Fjellstyresamband	Statkraft SF
Norges Geologiske Undersøkelser	Statnett SF
Norges Handikapforbund	Statskog SF
Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	Stedsnavnstjenesten for Østlandet og Agderfylkene
Norges Jeger- og Fiskerforbund	Telenor Servicesenter for nettutbygging
Norges Luftsportsforbund	Universitetet i Bergen
Norges miljø- og biovitenskapelige universitet	Universitetet i Oslo, Institutt for biovitenskap
Norges Miljøvernforbund	Universitetet i Oslo, Naturhistorisk museum og botanisk hage
Norges Naturvernforbund	Universitetet i Tromsø
Norges Orienteringsforbund	Vegdirektoratet
Norges skogeierforbund	Viken fylkeskommune
Norges Televisjon	WWF-Norge
Norges vassdrags- og energidirektorat	
Norsk Bergindustri	
Norsk Biologforening	
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	
Norsk Botanisk Forening	

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325
1502 MOSS

Vår dato: 26.04.2023

Vår ref.: 202306403-2 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 2023/12895

Uttalelse på varsel om oppstart av verneprosess for 7 områder i Viken

Vi viser til oppstart av verneprosess for 7 skogområder i Viken.

NVE har sett gjennom oppstartsmeldingen for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

- **Det er flere energi- og vassdragsinteresser som berører det foreslåtte verneområdet Godfarfoss. Blant annet nettanlegg, reguleringsmagasin og vannkraftverk. I området Bonn er det nettanlegg som ligger nær vernegrensen. Når det kommer til Smihagen naturreservat er det ingen energi- og vassdragsinteresser i selve foreslåtte utvidelse, men det går et nettanlegg gjennom eksisterende naturreservat.**
- Så langt NVE kjenner til er det *ingen* energi- og vassdragsinteresser i områdene Tresvika og Brattholmen, Bonneholet, Trillemarka-Rollagsfjell (utv.), Fjella og Burumtjern (utv.).
- Norgesnett AS, Elvia AS, Hallingdal Kraftnett AS, Uvdal Kraftforsyning SA, Rollag Nett AS og Rakkestad Energi AS har områdekonsesjon i de foreslåtte verneområdene. NVE oppfordrer nettselskapene til å uttale seg om verneforslagene kommer i konflikt med eksisterende eller fremtidige prosjekter. Vi har ikke detaljert kjennskap til planer knyttet til distribusjonsnett. **Det er spesielt viktig at områdekonsesjonærer uttaler seg om aktuelle planer. NVE ber nettselskapene å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.**
- NVE ber om at alle berørte parter blir inkludert i adresselisten. Dette gjelder områdekonsesjonærer, netteiere, magasinregulanter, kraftselskapseiere, grunneiere m.m. Dette er for at de skal få muligheten til å uttale seg om hvorvidt vern påvirker eksisterende eller fremtidige planer.

- **Vi kan ikke se at Rollag Nett AS, Numedals-Laugens Brugseierforening og Godfarfoss Kraft AS er inkludert adresselisten og ber om at de inkluderes slik at de får mulighet til å uttale seg ifb. vern.**

Bonn

Nettanlegg eid av Elvia AS grenser til det foreslåtte verneområde. Elvia AS har områdekonsesjon. Vi ber statsforvalter å inkludere standardbestemmelsene for nettanlegg i verneforskriften. NVE ber Elvia AS å uttale seg om de trenger standardbestemmelser som sikrer drift og vedlikehold, inkludert sikringshogst med tilhørende motorferdsel. Vi ber også nettselskapet å vurdere bestemmelsene under for oppgradering og fornyelse. Siden nettanlegg ligger utenfor Bonn naturreservat blir ikke disse bestemmelsene inkludert, selv om disse er en del av standardbestemmelsene, med mindre Elvia AS uttaler at de har behov for disse:

- **§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene:**
  - «Oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.»
- **§ 7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser:**
  - «Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.»

Vi ber Elvia AS å uttale seg dersom standardbestemmelsene ikke dekker deres behov.

Godfarfoss

- *Reguleringsmagasin og kraftverk*

Deler av området grenser med reguleringsmagasinet Pålsbufjord som blir benyttet i forbindelse med kraftproduksjon av vannkraftverket Pålsbu. Numedals-Laugens Brugseierforening er regulant av Pålsbufjord og Statkraft AS eier kraftverket Pålsbu. Det foreslåtte verneområdet ligger også nært Godfarfoss kraftverk som har en tilhørende kraftverkstunnel som går under verneområdet. Godfarfoss Kraft AS eier Godfarfoss kraftverk. **NVE ber statsforvalter ta kontakt med kraftverkseiere og brukseierforening for å høre om de har innspill i forbindelse med vern. Vi ber Numedals-Laugens Brugseierforening, Statkraft AS og Godfarfoss Kraft AS å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.**

Det er viktig at statsforvalter tar kontakt med Numedals-Laugens Brugseierforening slik at de får mulighet til å uttale som om hvorvidt det foreslåtte verneområdet kommer i konflikt med drift av reguleringsmagasin, konsesjonsbestemmelser, om erstatninger gitt tidligere til grunneiere og vurdere hvorvidt det er aktuelt med heving av høyeste regulerte vannstand (HRV) i fremtiden. Numedals-Laugens Brugseierforenings hensyn med tanke på drift og vedlikehold, konsesjonsbestemmelser må bli ivaretatt. Vi ber statsforvalter å ha en tett dialog med Numedals-Laugens Brugseierforening angående bestemmelser i verneforskriften som er nødvendige for å sikre at konsesjonsbestemmelsene er ivaretatt.

- Nettanlegg

Statnett SF eier en nettlinje som krysser deler av det foreslåtte verneområdet Godfarfoss. Hallingdal Kraftnett AS eier et 24 kV distribusjonsnett som krysser deler av området. Hallingdal Kraftnett AS og Uvdal Kraftforsyning SA har områdekonsesjon. NVE ber om at standardbestemmelsene for nettanlegg blir inkludert i verneforskriften. **Det er viktig at nettselskapene uttaler seg om aktuelle planer eller dersom standardbestemmelsene ikke dekker deres behov. Vi ber nettselskapene å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.**

Smihagen (utv.)

I utvidelse av Smihagen naturreservat er det ingen energi- og vassdragsinteresser i selve området, men det går et nettanlegg eid av Statnett SF gjennom eksisterende naturreservat. Eksisterende verneforskrift for Smihagen har ikke standardbestemmelser knyttet til nettanlegg. NVE ber om at standardbestemmelsene for nettanlegg blir inkludert i verneforskriften for Smihagen naturreservat. **Vi ber statsforvalter å ta kontakt med Statnett SF slik at de får mulighet til å uttale seg om hvorvidt vern kommer i konflikt med nettanlegget.**

Med hilsen

Hedvig Kristoffersen
Konsulent

Godkjent av Ann Myhrer Østenby
Seksjonssjef

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Kopimottakerliste:

svein.soegnen@skog.no
ida.aaro@skog.no
post@viken.skog.no
se@viken.skog.no
awaa@viken.skog.no
lor@glommen-mjosen.no
kolbjorn.vole@norskog.no
simen.bie-larsen@norconsult.com

espen.martinsen@norconsult.com

severin@myrbakken.no

Engen, Eldfrid

Hillmann, Christian

UVDAL KRAFTFORSYNING SA

NUMEDALS LAUGENS BRUGSEIERFORENING

STATNETT SF

RAKKESTAD ENERGI AS

MILJØDIREKTORATET

HALLINGDAL KRAFTNETT AS

Olje- og energidepartementet

NORGESNETT AS

ELVIA AS

STATKRAFT AS

GODFARFOSS KRAFT AS

ROLLAG NETT AS

Deres dato

Vår dato
2023-05-26

Deres referanse

Vår referanse

Vår saksbehandler
EMIAAE

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Kopi til

Svar på varsel om oppstart av verneplan for 7 skogområder i Viken fylke.

Elvia AS («Elvia») viser til utsendt varsel den 30.03.2023 om oppstart av arbeid med verneplan for 7 skogområder i Viken fylke.

Elvia har etter energiloven anleggs- og områdekonsesjon deler av Viken fylke. Dette innebærer at nettselskapet etablerer og drifter strømmettet i fylket (høyspent og lavspent fordelingsnett).

Nettselskapet har ikke anlegg innenfor områdene Tresvika og Brattholmen, Bonneholet, Godsfarfoss, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat og Fjella og Burumtjern naturreservat. Denne uttalelsen gjelder verneområdene Bonn og Smiehagen hvor nettselskapet har følgende anlegg frittliggende nettstasjoner, høyspent linjer og kabler, og lavspent linjer og kabler innenfor verneområdet.

Det er viktig å sikre at det kan utføres nødvendig drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende anlegg. I verneplanens bestemmelser må det sikres rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende nettanlegg. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre de nødvendige tiltak. Dersom det er etablert luftledninger innenfor verneområdet, må det også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen. Elvia ber om at standardbestemmelsene knyttet til nettanlegg inntas i vernebestemmelsene.

Vennligst ta kontakt dersom det skulle være spørsmål eller uklarheter. Kontaktinformasjon: firmapost@elvia.no

Med vennlig hilsen

Elvia AS

Emilie Aaen
Studentressurs
Avdeling Rettigheter
emilie.aaen@elvia.no

Vedlegg:

- Kart

Statsforvalteren i Oslo Og Viken

E-post: sfovpost@statsforvalteren.no

POSTADRESSE:
Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

TLF:
+47 24 06 70 00

FAX:
+47 24 06 70 01

INTERNETT:
www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

Org.nr.:987 059 729

DERES REF./DATO:
2023/12895/

VÅR REF.:
201000122-671

STED/DATO:
, 18.04.2023

SKOGVERN GODFARFOSS, NORE OG UVDAL KOMMUNE. MERKNAD FRA STATKRAFT ENERGI AS.

Det vises til varsel om oppstart av verneprosess for 7 områder i Viken, mottatt på e-post den 31.03.2023.

Godfarfoss – Nore og Uvdal kommune:

Vi ser ut fra vernekartet at en liten del av verneområdet går ned mot Pålbufjorden.

Regulering / flom:

Statkraft har ingen innvendinger til verneplanene, men vi vil for ordens skyld minne om at Pålbufjorden er regulert i forbindelse med Nore-utbyggingen. Det innebærer at vannstanden kan variere innenfor laveste- og høyeste regulerte vannstand, hhv. kote 725,57 – 749,07.

I flomsituasjoner kan vannstanden påvirke terrenget helt opp til 1 meter over høyeste regulerte vannstand, dvs. kote 750.07.

Forbygning:

Vi er ikke kjent med at det er problemer med erosjon i dette området, men vi må likevel forbeholde oss retten til å utføre erosjonssikring i strandsonen dersom vi i fremtiden får pålegg om dette fra vassdragsmyndigheten (NVE).

Med vennlig hilsen
for Statkraft Energi AS

Svein-Arne Normann

SAKSBEHANDLER/ADM.ENHET:
Svein-Arne Normann

TLF./FAX:
004794836689 /

E-POST:
Svein-Arne.Normann@statkraft.com

SIDE:
1/1

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325
1502 MOSS

Saksbeh./tlf.nr.: Rune Garberg/90080853
Deres ref./Deres dato: 2023/12895/ 31.03.2023
Vår ref.: 21/00263-43
Vår dato: 04.05.2023

Høringsuttalelse - Varsel om oppstart av verneprosess - 7 skogsområder i Viken - Nye naturreservat Tresvika og Brattholmen, Bonn, Bonneholet, Godfarfoss - Utvidelse Trillemarka-Rollagsfjell, Fjella og Burumtjern, Smihagen

Det vises til brev fra Statsforvalteren i oslo og Viken datert 30.03.2023 knyttet til varsel om oppstart av verneplanprosess for forslag til utvidelse og opprettelse av 7 skogsområder i Viken

Statnett har merknader til verneforskriften vedrørende motorisert ferdsel og fysisk avgrensning.

Statnetts anlegg og rettigheter

Statnett eier, drifter og utvikler det norske transmisjonsnett – hovednettet i strømforsyningen. Transmisjonsnett består av ca. 160 transformatorstasjoner og ca. 11000 km kraftledninger over hele Norge, foruten ledninger og sjøkabler til utlandet. Statnett uttaler seg til verneplanene ved å være rettighetshaver innenfor verneområdet for Godfarsfoss som nå er foreslått opprettet.

Statnett er berørt ved at verneområdet er foreslått opprettet over det klausulerte ryddebeltet for skog/byggeforbudsbelte til de eksisterende 420 kV-ledningene Dagali-Ringerike og Dagali-Nore. Klausuleringsbeltet til hver av de to transmisjonsnettledningene 40 meter bredt, 20 meter til hver side for senter av ledningen. Klausuleringsbeltet vil bli ryddet for skog med noen års mellomrom.

Statnett har anleggskonsesjon etter energiloven til å eie, drifte og vedlikeholde transmisjonsnettledningen, og har ervervet rettigheter til dette gjennom ekspropriasjonsskjønn og minnelige avtaler. I Statnetts rettigheter inngår også retten til å rydde skog, herunder nødvendig felling av trær i sideterreng utenfor ryddebeltet av hensyn til forsyningssikkerheten til ledningen.

Statnetts merknader til avgrensning av verneområdet

Avgrensning av verneområder må ta nødvendige hensyn til eksisterende og fremtidige transmisjonsnettanlegg.

Av hensyn til nødvendig drift og mulighetene for fremtidig utvikling av transmisjonsnettene ber Statnett om at den delen av den planlagte opprettelsen av Godfarfoss naturreservat som ligger nord for og innenfor klausuleringsbeltet til Statnetts 420 kV transmisjonsnettledninger Dagali-Ringerike og Dagali-Nore. Alternativt ber Statnett om at verneområdet grenses ut over ledningene og at den planlagte opprettelsen av Godfarfoss naturreservat, ikke legges nærmere enn 30 meter fra senter av hver av Statnetts 420 kV-ledninger. Altså en utgrensing på totalt 100 meter.

Av hensyn til nødvendig drift og mulighetene for fremtidig utvikling av transmisjonsnettene ber Statnett om at den delen av den planlagte opprettelsen av Godfarfoss naturreservat som ligger nord for og innenfor klausuleringsbeltet til Statnetts 420 kV transmisjonsnettledninger Dagali-Ringerike og Dagali-Nore. Alternativt ber Statnett om at verneområdet grenses ut over ledningene og at den planlagte opprettelsen av Godfarfoss naturreservat, ikke legges nærmere enn 30 meter fra senter av hver av Statnetts 420 kV-ledninger. Altså en utgrensing på totalt 100 meter.

Statnetts merknader til verneforskriften

Statnett påpeker at verneforskriften må ivareta nødvendige hensyn til drift og utvikling av transmisjonsnettanlegg.

Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Forskriften må gi mulighet for oppgradering og fornyelse av transmisjonsnettledninger (for eksempel heving av spenningsnivå og økning av linetversnitt).

Det er videre av stor betydning at det i forskriften gis et generelt unntak fra vernebestemmelsene for tiltak knyttet til drift og vedlikehold av transmisjonsnettanlegg i og inntil verneområdet.

Omfanget av slike arbeider innenfor det enkelte naturreservat er lite, men antallet verneområder er stort. En eventuell søknadspått for tiltakene vil samlet for Statnett gi et betydelig merarbeid som kan forsinke og komplisere ledningsdriften. Denne type arbeid og tiltak kan være avgjørende for forsyningsikkerheten for strøm til samfunnet.

Generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene

I forbindelse med bygging og drift av ledninger er det etablert kjøretraseer for terrengkjøretøy frem til ledningstrase og høyspentmaster. Disse traseene brukes i forbindelse med motorisert transport ved drift og vedlikehold av ledningen. Hyppigheten og omfanget av slik transport er beskjeden, men helt nødvendig.

Statnett ber om at disse traseene, sammen med ledningens skogryddebelte, tas inn i vernekartet. Videre at det gis et generelt unntak fra vernebestemmelsene for motorisert ferdsel etter konkrete traseer slik som vedtatt i *kongelig resolusjon av 23.06.2020, saksnr. 19/3624 om vern av Rupefjell og Selslinatten naturreservat i Notodden kommune i Vestfold og Telemark fylke og Kongsberg kommune i Viken fylke. Statnett vil oversende data for trasene som blir brukt slik at disse kan brukes som grunnlag til vernekartet.

* <https://www.regjeringen.no/contentassets/d80881c0822442489ba24ce095378be2/fastsettelse-av-forskrifter-om-vern-av-30-skogomrader-i-fylkene-more-og-romsdal-vestland-agder-vestfold-og-telemark-viken-innlandet-og-trondelag.pdf>

Ved motorisert transport med lettere beltekjøretøy på snødekt og frossen mark må det være mulig å fravike fastsatte traseer når dette er nødvendig av hensyn til fremkommelighet og sikkerhet. Denne typen transport vil ikke påvirke verneformålet negativt.

Det bemerkes at Statnett benytter droner og helikopter til inspeksjon av anleggene, og at droner og helikopter også kan bli benyttet til arbeid i forbindelse med vedlikehold, feilsituasjoner eller havari. Det bes derfor om at nødvendig arbeid med drone og helikopter, herunder landing, gis et generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i verneforskriften. Dette er aktiviteter som ikke er i konflikt med verneformålet for skogområdet.

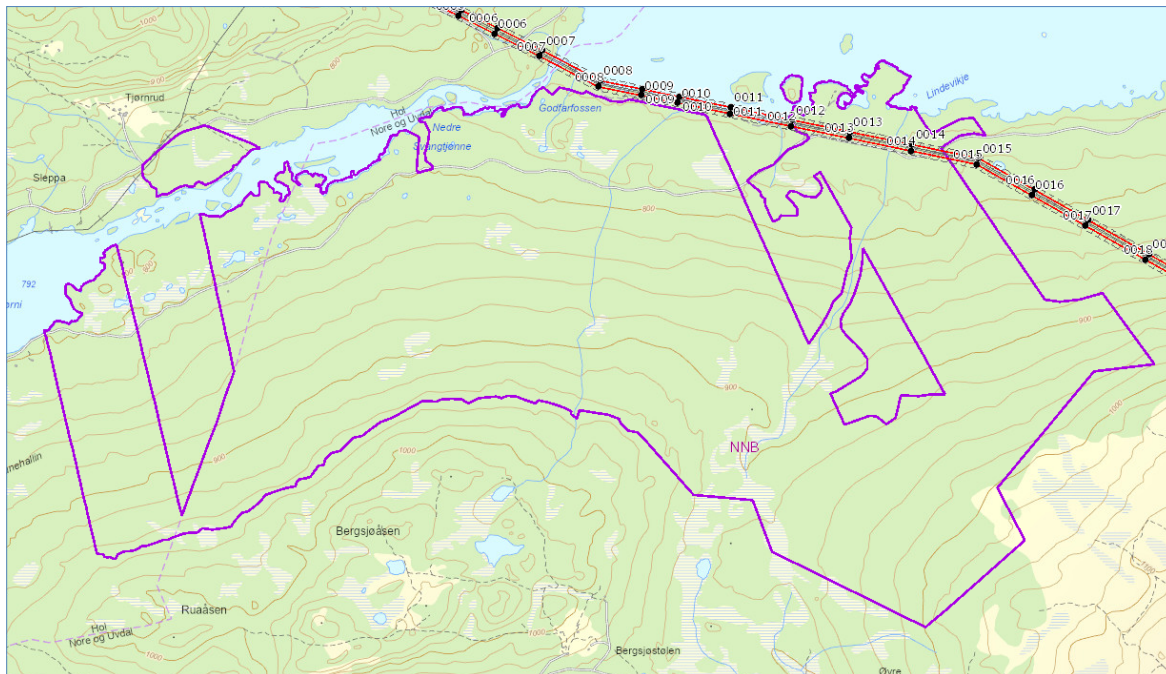
Statnett ber om å få være høringspart i det videre verneplanarbeidet.

Med vennlig hilsen

Endre Bjelland
Rune Garberg
NPM-Miljø og tillatelser

Rune Garberg
Seniorrådgiver

Kopi: NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT NVE

Figur 1: Situasjonsskart - Opprettelsen av Godfarfoss verneområde er foreslått lagt over Statnetts 420 kV-ledninger Dagali-Ringerike og Dagali-Nore

Besøksadresse

Nydalen allé 33, 0484 Oslo

Postadresse

PB 4904 Nydalen, 0423 Oslo

Foretaksregister

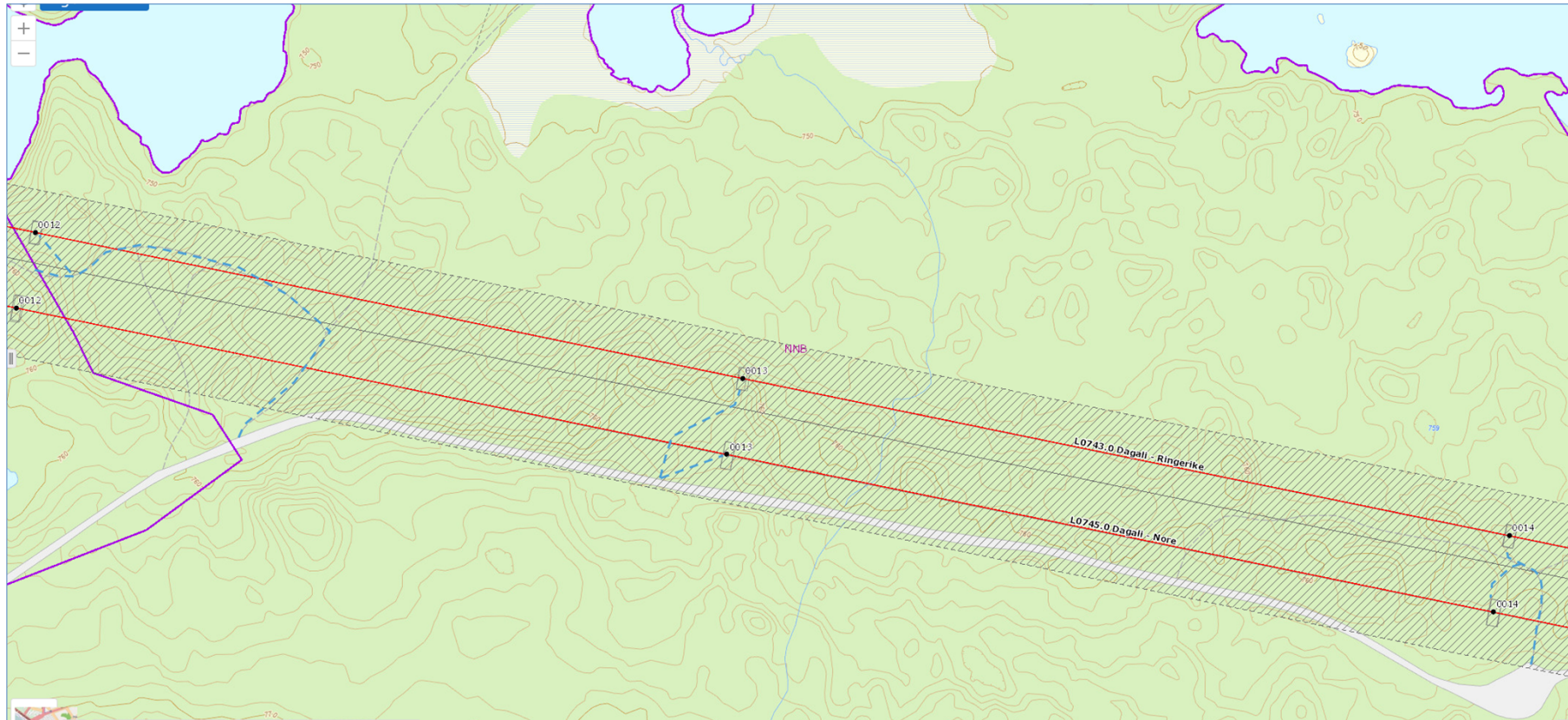
NO 962 986 633 MVA

T +47 23 90 30 00

F +47 23 90 30 01

W statnett.no

E firmapost@statnett.no

Figur 2: Situasjonsskart – Statnetts behov for motorisert bakketransport for drift og vedlikehold av transmisjonsnettledningene

Til Statsforvalteren i Oslo og Viken

Ref Statsforvalterens Høring av forslag om vern av skog (2023/42380) publisert 13.11.23

Høgsmåsan utvidelse; Høringsuttalelse fra Akershus og Oslo orienteringskrets

---

1. Sammendrag

Akershus og Oslo orienteringskrets er positiv til forslaget til vern, under forutsetning av at vernebestemmelsene justeres til at orientering tillates uten søknad.

2. Om bruken av området

Området har vært i bruk til orientering siden 60-tallet. Noen få ganger har deler av området vært brukt til konkurranse, men mest til turorientering i regi av Østmarka orienteringsklubb og Nittedal orientering. Vi er glade for at vår bruk av området ikke har skadet verneverdiene.

Siden 2008 har Norsk Orientering (Akershus og Oslo orienteringskrets) hatt årlige møter med Fylkesmannen/Statsforvalteren. Orienteringsposter er lagt slik at sårbare områder for ferdsel ikke benyttes, i tråd med [Avtale om orienteringsidrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere](#) og Norsk Orienterings regelverk, se vår [webside](#).

Det er også mye annen bruk av området, det er hytter på alle kanter av området, hvor hyttebeboerne benytter området.

3. Klassifisering av bruken av området

Da Markaloven kom i 2008, foreslo friluftslivsorganisasjonene formuleringer i vernebestemmelsene som i større grad tillater orientering, og dette ble tatt til følge. Naturresevater i Oslomarka, vernet etterpå, har fått disse formuleringene. Det er derfor overraskende at de foreslåtte vernebestemmelsene ikke tillater orientering, annet ved en søknad hjemlet i forskriftsforslagets §8.

Siden det utvidede området inkluderer områder som er brukt til orienteringsarrangementer kan vi heller ikke se at forskriftsforslaget er utarbeidet i henhold til brev fra Miljødirektoratet til Norsk Friluftsliv 9. september 2020, hvor det anføres «Miljødirektoratet understreker at verneforskriften skal tilpasses det enkelte verneområde, etter en vurdering av verneverdier og brukerinteresser i det enkelte området». Vi foreslår derfor alternative bestemmelser i punkt 4 under.

4. Forslag til endringer i bestemmelsene

I tråd med vår argumentasjon over, ber vi om at §3d omformuleres, slik at orienteringsarrangementer kan tillates.

Vi ber også om at §4 får et nytt underpunkt som gir tillatelse til orientering.

Vårt forslag til generelt unntakspunkt er

«Orienteringsløp og turorientering, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt på fylkesnivå i henhold til pkt. 2.2. i Avtale om retningslinjer for o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere av 3.12.1989, samt at øvrige relevante punkter i avtalen følges.»

Oslo, 28.11.2023

Med vennlig hilsen

Terje Linløkken
Kretsleder
Akershus og Oslo orienteringskrets

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325
1502 MOSS

Dato: 03.01.2024
Saksref: 202204101-7
Deres ref.: 2023/42380
Side: 1 / 1

Vår saksbehandler: Dag Terje Jenssen
Telefon:
Mobil: +4791656226
E-post: dag.terje.jenssen@banenor.no

Høring av verneforslag for ni skogområder i Viken - Tresvik og Brattholmen, Bonn, Bonneholet, Godfarfoss og Melåa - Område som utvides - Trillemarka-Rollagsfjell, Fjella og Brumtjern, Smihagen og Høgsmåsan og Geitåsen. Bane NORs uttalelse

Vi viser til brev, datert 10.11.2023.

Bane NOR har vurdert verneforslagene og har ingen merknader.

Med vennlig hilsen

Åsne Fyhri
assisterende sjef Planforvaltning
Drift og vedlikehold

Dag T. Jenssen
arealplanlegger

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur

Deres dato

Vår dato
2024-01-15

Deres referanse

Vår referanse

Vår saksbehandler
EMIAAE

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Kopi til

Svar på varsel om oppstart av verneplan for 9 skogområder i Viken fylke.

Elvia AS («Elvia») viser til utsendt varsel den 10.11.2023 om oppstart av arbeid med verneplan for 9 skogområder i Viken fylke.

Elvia har etter energiloven anleggs- og områdekonsesjon deler av Viken fylke. Dette innebærer at nettselskapet etablerer og drifter strømmettet i fylket (høyspent og lavspent fordelingsnett).

Nettselskapet har ikke anlegg innenfor områdene Tresvika og Brattholmen, Bonneholet, Godsfarfoss, Melåa, Høgsmosan og Geitåsen naturreservat, Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat og Fjella og Burumtjern naturreservat. Denne uttalelsen gjelder verneområdene Bonn og Smiehagen hvor nettselskapet har følgende anlegg frittliggende nettstasjoner, høyspent linjer og kabler, og lavspent linjer og kabler innenfor verneområdet. Det er heller ikke planlagt noen tiltak utenom vanlig vedlikehold, på nettet innenfor disse områdene i tiden fremme

Det er viktig å sikre at det kan utføres nødvendig drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende anlegg. I verneplanens bestemmelser må det sikres rett til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende nettanlegg. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre de nødvendige tiltak. Dersom det er etablert luftledninger innenfor verneområdet, må det også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen. Elvia ber om at standardbestemmelsene knyttet til nettanlegg inntas i vernebestemmelsene.

Vennligst ta kontakt dersom det skulle være spørsmål eller uklarheter. Kontaktinformasjon:

firmapost@elvia.no

Med vennlig hilsen

Elvia AS

Emilie Aaen

Studentressurs

Avdeling Rettigheter
emilie.aaen@elvia.no

Vedlegg:

- Kart

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Statsforvalteren i Oslo og Viken	Une Sand	05.01.2024	2020/98-67/315
Postboks 325		Tidligere dato	Tidligere referanse
1502 MOSS			2023/42380

Høring av verneforslag for ni skogområder i Viken

Vi viser til forslag om vern av fem nye naturreservat og utvidelse av fire eksisterende naturreservat i Viken.

Forsvarsbygg gir høringssvar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Områdene som foreslås vernet er:

- Tresvika og Brattholmen, Hvaler kommune
- Bonn, Frogn kommune
- Bonneholet, Frogn kommune
- Godfarfoss, Nore og Uvdal og Hol kommuner
- Melåa, Modum kommune

Områdene som foreslås utvidet er:

- Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat, Rollag kommune
- Fjella og Burumtjern naturreservat, Marker og Rakkestad kommuner
- Smihagen naturreservat, Frogn kommune
- Høgsmåsan og Geitåsen (utvidelse av Høgsmåsan naturreservat), Lillestrøm og Gjerdrum kommuner

Vi registrerer at de generelle unntakene fra ferdselsbestemmelsene inkluderer hensynet til militær operativ virksomhet og avgang og landing med Forsvarets luftfartøy. Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.

Med hilsen

Bjørn Bergesen
Leder Arealplan
Eiendomsforvaltning
Forsvarsbygg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Fra: Engen, Eldfrid[eldfrid.engen@statsforvalteren.no]
Sendt: 13.11.2023 12:53:53
Til: Postmottak SFOV[sfovpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Utvidelse av Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat - bakenforliggende eiendom

---

Arkiveres på sak 2023/42380.

Med vennlig hilsen

Eldfrid Engen

seniorrådgiver

Statsforvalteren i Oslo og Viken

klima- og miljøvernavdelingen

Telefon 32 26 68 09

:

E-post: eldfrid.engen@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/ov

Fra: Laila Vedhus Solberg <la-ve-so@online.no>

Sendt: mandag 13. november 2023 12:10

Til: Engen, Eldfrid <eldfrid.engen@statsforvalteren.no>

Kopi: ellen.skarsten@rollag.kommune.no; se@viken.skog.no

Emne: SV: Frivillig vern, utvidelse Trillemarka og Rollagsfjell NR - Grensegang mellom gnr/bnr 44/2 Rollag kommune og gnr/bnr 43/1 Gunnar Solberg

Hei

Legg inn våre kommentarer i e-post 07.11.23. Vi vil komme med ytterligere merknader i høringen.

Laila og Gunnar Solberg

Den Fri, 10 Nov 2023 14:31:48 +0000, "Engen, Eldfrid"
<eldfrid.engen@statsforvalteren.no> skrev:

Hei!

Høringsforslaget går ut nå i tråd med det jeg beskrev i forrige epost.

Her er link til nettsiden vår om høringen: [Høring av forslag om vern av ni skogområder | Statsforvalteren i Oslo og Viken](#)

Du vil få brev i posten.

Alle merknader må inn i saksarkivet vårt. Hvis du ønsker det, så legger jeg eposten du sendte 7. november inn på saken. Dersom du har ytterligere merknader, kan du komme med dette i høringen, send det til vårt postmottak: sfovpost@statsforvalteren.no.

Med vennlig hilsen

Eldfrid Engen

seniorrådgiver

Statsforvalteren i Oslo og Viken

klima- og miljøvernavdelingen

Telefon 32 26 68 09

:

E-post: eldfrid.engen@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/ov

Fra: Laila Vedhus Solberg <la-ve-so@online.no>

Sendt: tirsdag 7. november 2023 21:54

Til: Engen, Eldfrid <eldfrid.engen@statsforvalteren.no>

Kopi: ellen.skarsten@rollag.kommune.no; se@viken.skog.no

Emne: SV: Frivillig vern, utvidelse Trillemarka og Rollagsfjell NR - Grensegang mellom gnr/bnr 44/2 Rollag kommune og gnr/bnr 43/1 Gunnar Solberg

Hei

Her var det mye som vi ikke kan akseptere siden dette gjelder frivillig vern som påfører oss og våre etterkommere ulemper og begrensinger på gnr,43/1 for all fremtid! Generelt må det gjøres vesentlige endringer i forvaltningsplanen før den sendes ut til høring. Vi fyller inn med **rødt** våre kommentarer i underliggende e-post.

Håper dere har forståelse for våre syns.pkt. og hensyntar dette.

Laila og Gunnar Solberg
Grunneier 43/1

Den Tue, 7 Nov 2023 11:45:10 +0000, "Engen, Eldfrid" <eldfrid.engen@statsforvalteren.no> skrev:

Hei!

Jeg viser til e-poster og telefonsamtale og gir her en oppsummering av svar på dine spørsmål til forslaget om utvidelse av Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat.

Vedlikehold av traktorvei før vernevedtak, vei-eierne er ansvarlig for dette, det må lages en plan, Statsforvalteren holdes orientert. **OK.**

Vedlikehold av traktorvei etter vernevedtak

Dagens verneforskrift sier i § 4 nr. 10 at vernet ikke er til hinder for vedlikehold av bygninger, veier og anlegg som er i bruk på fredningstidspunktet og som er listet opp og kartfestet i forvaltningsplanen. Med «vei» menes både bilvei og traktorvei. De to eksisterende traktorveiene på gbnr. 44/2 vil bli tatt inn i forvaltningsplanen når den oppdateres, og de vil da kunne vedlikeholdes. Hvis det er behov for vedlikehold før forvaltningsplanen er formelt oppdatert, vil det bli gitt tillatelse etter søknad.

Er det å tolke som at tillatelse automatisk vil bli gitt? Isåfall hvorfor er det behov for søknad? Oppgradering, utvidelse eller omlegging av vei vil ikke være tillatt. **Dersom dette er å forstå bokstavelig som du skriver, så betyr dette for oss at vi og våre etterkommere får begrenset våre muligheter til bruk av eiendommen, spesielt skogsdrift.**

Angående kostnader til vedlikehold av veiene: bruk og eierandeler i en vei er i utgangspunktet en privatrettslig sak mellom de ulike andelseierne i veien.

Vårt synspunkt er at dette løses på samme måte som øvrige veier med flere eiere /ulike andeler.

Motorferdsel i forbindelse med drift av bakenforliggende skog

Dagens forskrift åpner for at det kan gis dispensasjon for transport av varer, materialer, utstyr og ved til hytter og setre, § 5 punkt 12 d, men det er ingen bestemmelser om motorferdsel for drift av bakenforliggende skog. Vi foreslår i denne høringen at det tas inn et nytt punkt som åpner for motorferdsel på de to traktorveiene på kommunens eiendom, gbnr. 44/2, i forbindelse med drift av bakenforliggende skog. **Formuleringen i nytt pkt. må endres fra drift av bakenforliggende skog til næringsvixsomhet for da vil det også omfatte landbruk og fiske. Dispensasjon må være generell uten behov for søknad, såfremt formålet er næring.**

Du tar også opp muligheten for transport på tvers, utenom traktorveien, for å spare kjørelengde. Motorferdsel i terrenget for drift av bakenforliggende skog eller opparbeiding av nye traktorveier er ikke ønskelig i vernet område, og det vil ikke være aktuelt å åpne for transport av tømmer eller utstyr utenom eksisterende traktorveier. Dette ville gått over en annens eiendom som frivillig er meldt inn til vern. **Da må det kompenseres for merkostnader for transport, hvordan vil beregninger av dette gjøres for all fremtid? Hvorfor ble ikke transport over annens eiendom vurdert når dere startet utredning av frivillig vern på eiendom gbnr. 44/2 siden det er normalt v/tømmerdrift.?**

Motorferdsel for tilsyn med dyr på beite

Verneforskriften sier at det er tillatt med nødvendig motorferdsel på eksisterende veier definert i forvaltningsplan i forbindelse med tilsyn med husdyr på beite.

Forvaltningsplanen utdyper dette og sier at med «nødvendig motorferdsel» forstås inntil 15 turer for en beitesesong. Statsforvalteren vil bemerke at forvaltningsplanen har veiledende retningslinjer, men den er ikke rettslig bindende. Så vidt vi kjenner til har storfebeite og behov for daglig tilsyn ikke vært diskutert i forvaltningen av naturreservatet. Dersom dette skulle bli aktuelt kan forvaltningsstyret vurdere den konkrete saken. **Det må gjøres endringer i forvaltningsplan, der det ikke er noen begrensninger på antall turer pr. beitesesong. Deres formulering "Dersom dette skulle bli aktuelt kan forvaltningsstyret vurdere denne konkrete saken" vitner om manglende kompetanse på landbruksdrift og beitebruk. Det er ikke mulig å forutse hvor mange turer det vil være behov for, skal vi avstå fra tilsyn og oppfølging av budskap i påvente av behandling i forvaltningstyret?**

Eventuell erstatning

Før et eventuelt vern er vedtatt kan det ikke tas stilling til rent formelt om dere er erstatningsberettiget. Hvis naboene etter vernevedtak mener de har lidd et økonomisk tap på grunn av vernet, kan de søke om erstatning, jf. § 50 i naturmangfoldloven. **Dersom dere ikke tilpasser forvaltingsplanen ift.våre synspunkter før dette sendes ut på høring,så vet vi av erfaring at mine interesser ikke blir hensyntatt tilstrekkelig for at vi ikke blir skadelidene.Hva vil legges til grunn for ev.utmåling av erstatning?**

Vil begrensninger i fremtidig bruk av eiendommen ut over skogsdrift hensynas? Hvordan kan dere gjøre frivillig vern ved å først vedta vern og senere vurdere om,og i såfall hvor mye det skal kompenseres økonomisk? Har vi som nabo mulighet til å ikke akseptere vern av naboeiendom 44/2 fordi det medfører urimelige ulemper for meg?

Dersom dere velger å ignorere våre synspunkt så må dere iallefall komme med konkrete lovnader mht. erstatning så vi kan vurdere alternativ tilkomstvei før vi utaler oss i høring.

Videre verneprosess

Vi vil i løpet av noen få dager sende et verneforslag på høring, og dere som har bakenforliggende skog vil få brev om høringen. Dere kan sende merknader til verneforslaget.

Med vennlig hilsen

Eldfrid Engen

seniorrådgiver

Statsforvalteren i Oslo og Viken

klima- og miljøvernavdelingen

Telefon 32 26 68 09

:

E-post: eldfrid.engen@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/ov

Kommentarer til høringsforslag, Utvidelse av Trillemarka og Rollagsfjell naturreservat,

Rollag kommune.

I tillegg til våre tidligere kommentarer som er referert til i høringsdokumentet vil vi også kommentere at foreslått vernet område og forslåtte begrensninger på traktorveiene Pipetjønndalen, Kløvdalsveien vil resultere i redusert tømmerhogst med uttransport på Øytjønnevegen.

- Bidrag fra uttransport tømmeret til veien frafaller.

-Innenfor foreslått vernet område vil tilpassing av vei og møteplasser for dagens tømmerbiler vil bli om mulig, vanskeliggjort og tidkrevende byråkratisk å gjennomføre.

Økonomien i Øytjønnevegen er allerede anstrengt, så ett hvert bidrag er viktig for å opprettholde ,veien, uten økt belastning for andelseierne.

Generelt er vi svært kritisk til høringsforslaget.

-Innspill vi har kommet med er fra Statsforvalter besvart/hensyntatt svært dårlig, ofte med svarene

«det må vi se på, etter søknad, henvisning til dagens forskrift for Trillemarka, ev. kompensasjon/erstatning/alternativ tilkomst til vår eiendom tas det stilling til etter vern. «

Denne håndteringen gjør oss svært usikker på hvilken konsekvens dette får for oss/vår eiendom som nabo og rettighetshaver/bruker av omtalt veinett i fremtiden. Slik vi forstår frivilling vern gis grunneiere ett konkret tilbud med forskrifter og erstatningssum som de kan velge å godta eller ikke,

Hvorfor får ikke naboer som blir sterkt berørt av vern , som i dette tilfellet omhandler utnyttelse av vår eiendom mulighet til å godta eller ikke?

I høringsdokumentet under Saksgang 3. pkt.2 som bla. omhandler konsekvenser. Det er ikke konkretisert hvilke konsekvenser/begrensninger dette medfører når det gjelder, bruk, vedlikehold og tilpassing av veiene til dagens maskiner for tømmerhogst. Med bakgrunn i våre innspill er Stadsforvaltern kjent med problematikken knyttet til dette, og da utdypet begrensninger vil påføre nabo med tidsbruk og økonomisk tap. Tydelig fremstilling av konsekvenser i høringen vil senere gi riktig grunnlag for de som skal ta stilling til tilrådning og senere beslutninger.

Foreslår at høringsdokumentet revideres og sendes ut på ny høring og da med en av følgende forslag til tilkomst uten ulemper/begrensninger til naboeiendom.

-Dagens veitrase +tillegg-sone 10m.hver side av vei utgår fra verneområdets flateareal inkl. verneforskrifter. Eget dokument som tinglyses på hjemmelshavere så ikke endring i forskrift vil endre forutsetningene i fremtiden.

- Alternativ tilkomst tilbys vår eiendom. (vil kunne benyttes av Gnr.42/6 og 42/7)

Laila og Gunnar Solberg

Grunneiere 43/1

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325
1502 MOSS

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2022/108-28-638/2024-AINELM	K00	15.01.2024

Høringsuttalelse til verneforslaget for Tresvika og Brattholmen sak 2023/42380

Det vises til verneforslag for Tresvika og Brattholmen. Hvaler kommune har følgende innspill til verneforslaget:

Hvaler kommune er positive til at det etableres et nytt skogvernområde i kommunen.

Viken fylkeskommune ble Østfold fylkeskommune den 01.01.2024. Vi ønsker å gjøre oppmerksom på at det i kartvedlegget fortsatt står Hvaler kommune, Viken fylke.

I § 7 bokstav h, spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, er det vist til noen aktiviteter der det kan gis dispensasjon for nødvendig motorferdsel. Dette gjelder blant annet § 4 bokstav d, «vedlikehold av stier angitt på vernekartet i henhold til tilstand på vernetidspunktet». Vi stiller spørsmål ved om det også skal kunne gis tilsvarende dispensasjon for merking og anlegg av eventuelle nye stier etter § 7 bokstav d.

Av kartvedlegget ser vi at hytteeiendommen på gnr. 27 bnr. 8 fnr. 3 er tatt ut av verneområdet. Etter kommunens vurdering vil dette kunne skape misforståelser. Det anbefales at eiendommen innlemmes i verneområdet da eiendommen uansett omfattes av tiltaksforbudet jf plan- og bygningsloven § 1-8 samt omfattes av meldeplikt jf vernskogforskriften i 300-metersbeltet. Det vil etter kommunens vurdering kunne være uheldig for intensjonene i verneforslaget dersom det mot formodning ble gitt en tillatelse til flatehogst innenfor hytteeiendommens grenser. Vi ønsker for øvrig å gjøre oppmerksom på at denne eiendommen har svært usikre eiendomsgrenser og at verneforslagets avgrensninger tilsvarende har svært usikre avgrensninger mot eiendommen.

Hvaler
kommune

Med hilsen

Dette dokumentet er ekspedert uten underskrift

Hanne Kristin Reitan Hermansen (e.f.)
enhetsleder Areal og byggesak

Aina Elmer
naturforvalter

Grunneierne Håvard Åsen og Reidar Sundbye Foss

Statsforvalteren i Oslo og Viken
sfovpost@statsforvalteren.no
Postboks 325
1502 Moss

Innsigelse mot frivillig vern Godfarfoss, Nore og Uvdal og Hol kommuner, ca. 9704 dekar, 14 berørte eiendommer

Vi er grunneiere av 39/6 ,41/2 og 39/4 som til sammen utgjør en betydelig del av vernearealet.

Det spesielle i dette tilfellet er at vi er eiere av grunn og beiterett, mens det er andre som er eiere av skogen. Dette ble endelig fastslått i jordskiftesak: SAK NR.1/2001 - 06.30 - RAULAND SØNDRE. Vedlagt ligger en oppstilling over fordeling av hvem som eier hva i disse områdene.
(vedlegg 1)

Vi stiller oss positive til frivillig vern av nevnt område. Det som kommer helt feil ut er at disse reglene i stor grad kun tar hensyn til verdi på skog. Av den grunn har vi satt opp noen punkter som bør vurderes hvis det skal være aktuelt at vi blir med videre:

- Det må gis erstatning til grunneiere på lik linje som de som er skogeier.

Våre eiendommer strekker seg fra Smådøl elv til Lågen /Pålsbufjorden **(se vedlegg 2)**

- Vernet hindrer fremtidig adkomst til områdene på oversiden av verneområdet og de områdene som ikke er vernet ligger med verneområder rundt seg. Disse er ikke mulig å utnytte nå eller i fremtiden.
- Et vern vil hindre fremtidig bruk av eiendommen inkludert hytte, og/eller annen næringsvirksomhet.
- Området ligger på grensen mellom Hol og Nore og Uvdal som begge har stort potensial for hytter og næring knyttet til turisme. Siden området ligger tett inntil Godfarfoss kraftstasjon har det nå fått strøm og infrastruktur som gjør det enda mer attraktivt.
- Områdene er som nevnt båndlagt for alle fremtidige generasjoner når det gjelder utnyttelse av eiendommen. All form for hyttebygging, turistnæring, guiding mv er for all fremtid ikke mulig.
- Det foreligger i dag ingen vei gjennom verneområdet som ivaretar muligheten til å komme til egne eiendommer jfr ovenstående

Grunnen er også en viktig del av vernet, da mange av de verneverdige artene finnes på bakken.

Historisk kan nevnes at under ekspropriasjonsskjønn i 1941 , i det samme område, ble grunn og skog behandlet som to eksklusive rettigheter.

Angående " Forskrift om vern av Godfarfoss naturreservat, Hol og Nore og Uvdal kommune "
§ 3 Vernebestemmelser.

c. "Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks oppføring av campingvogner, anlegg, gjerder..."

Det må være en forutsetning at eksisterende gjerder består og kan vedlikeholdes. Disse er avgrensningen til de respektive beite-arealene for dyr på beite. Dette bør absolutt presiseres i Verneforskriften.

Krav: Grunneiendomsretten må vurderes likt som skogeiendommene.

- Det er en forutsetning at dette tas hensyn til før det blir gitt et tilbud.

Med vennlig hilsen

Håvard Åsen

Mail: havard.asen@gmail.com

Tlf 924 03 069

Reidar Sundbye Foss

Mail: here.sundbyefoss@gmail.com

Tlf 992 12 043

vedlegg 1

Beite / grunn
eier Håvard Åsen

eier skog

36/1	36/1	H. Åsen		tidligere Røisland sameie
39/6	39/6	H. Åsen		tidligere Frygne sameie
39/6	39/3 og 40/3,5	Frøydis Haga		tidligere Frygne sameie
39/6	44/5	Gunn Helen Glesne		tidligere Frygne sameie
39/6	44/4	Hansen	ca .17 %	tidligere Frygne sameie
39/6	44/10	Halvar Thorsrud		tidligere Frygne sameie

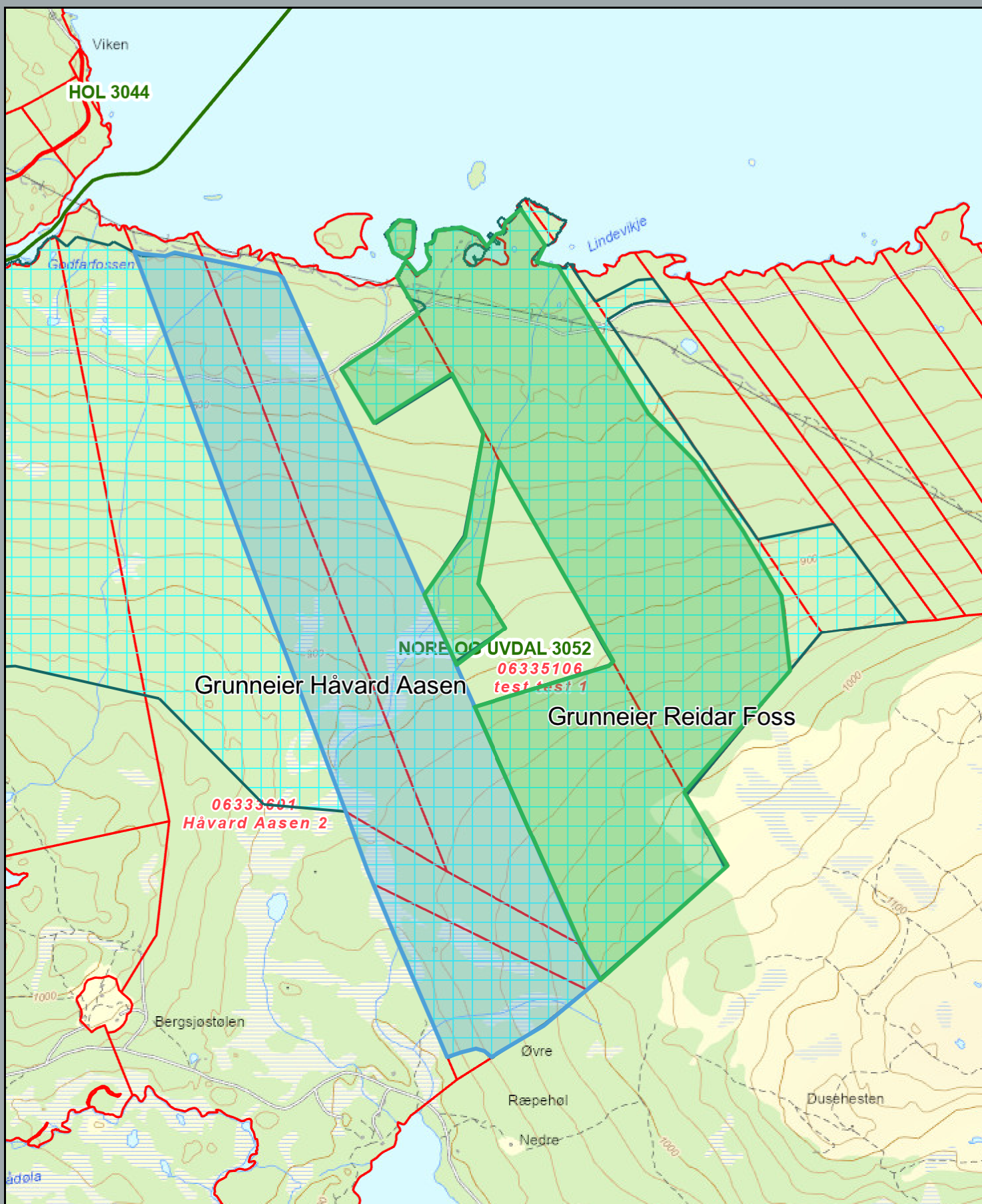
Beite / grunn
eier Reidar Foss

eier skog

39/4	44/4	Hansen	ca .83 %	tidligere Frygne sameie
39/4	44/12	Lars Rudi		tidligere Frygne sameie

NB. 39/6 består av to sammenføyde nr. 41/2 og 39/6

**Areal
innenfor
tilbudt
verneareal
med kløyvd
eiendomsre
tt**

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Postboks 325
1502 MOSS

Deres ref

Vår ref

Dato

23/5545-3

29. januar 2024

Høring av verneforslag for skog i Viken

Vi viser til brev datert 10. november, med høringsfrist 15. januar.

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) gjør oppmerksom på følgende regelverksarbeid som kan påvirke oppfølgingen av denne høringen:

KDD har ledet et arbeid med å gå gjennom regelverket innenfor alle sektorer i staten, med mål om at oppgavene til kommunene og fylkeskommunene skal framgå direkte av lover eller forskrifter, og ikke av delegeringsvedtak, tildelingsbrev, rundskriv e.l., i tråd med kommuneloven § 2-1. Formålet har vært å sikre at oppgavetildelingene er klare, forutsigbare og tilgjengelige for kommunene og innbyggerne, at det gjennomføres utredninger og høringer av framtidige endringer i oppgavetildelingene, og at kommunene og fylkeskommunene ikke delegeres oppgaver og instrueres som om de var en del av statsforvaltningen.

På bakgrunn av denne gjennomgangen sendte Kommunal- og distriktsdepartementet i perioden 12. juni–12. oktober 2023 på høring forslag til endringer i forurensningsloven, naturmangfoldloven, friluftsløven, lakse- og innlandsfiskloven, vegtrafikkloven, veglova, konsesjonsloven, skogbrukslova, jordlova, vannressursloven og pengespilloven. Høringsnotatet ble utarbeidet i samarbeid med Klima- og miljødepartementet, Samferdselsdepartementet, Energidepartementet (daværende Olje- og Energidepartementet), Landbruks- og matdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet. KDD arbeider nå sammen med disse departementene med å følge opp høringen.

Naturmangfoldloven og områdevern er omtalt i det nevnte høringsnotatet punkt 3.2.2. Delegering av forvaltningsmyndighet for verneområder til kommunene gjøres i dag med

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kdd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Avdeling for styring og
organisasjon

Saksbehandler
Anny Skarstein
22 24 49 12

hjemmel i naturmangfoldloven § 62 andre ledd første punktum. I høringsnotatet viser Klima- og miljødepartementet til at forvaltningsmyndigheten for verneområder blir utpekt i eller i medhold av det enkelte vedtak om fastsetting av verneforskrift. For eksisterende verneområder der kommunen er forvaltningsmyndighet, er dette hovedsakelig løst ved at det i den enkelte verneforskrift er fastslått at Miljødirektoratet har adgang til å fastsette hvem som skal være forvaltningsmyndighet for det aktuelle verneområdet, og et tilhørende delegeringsvedtak fra direktoratet.

På bakgrunn av formålet med særlov gjennomgangen vurderte Klima- og miljødepartementet det som nødvendig å foreslå justeringer av naturmangfoldloven § 62 andre ledd første punktum, slik at det framgår direkte av ordlyden at myndigheten skal tildeles i forskrift, jf. høringsnotatet side 20. En konsekvens av den foreslåtte endringen vil være at kommunene ikke lenger kan delegeres forvaltningsansvar slik som i dag. Videre åpner en foreslått endring i naturmangfoldloven § 34 for at andre enn Kongen kan tildele kommunene forvaltningsansvar gjennom endring av den enkelte verneforskrift, jf. høringsnotatet side 21.

Det framgår videre av høringsnotatet side 21 at Klima- og miljødepartementet vurderer det som hensiktsmessig at fastsetting av forvaltningsmyndighet for verneområder framover, så langt råd er, skjer i forbindelse med verneprosessene. Hvem som skal være forvaltningsmyndighet vil da kunne framgå både av endelig vedtatt verneforskrift og av høringsforslag til denne. Den vedtatte verneforskriften bør likevel fortsatt gi Miljødirektoratet myndighet til å tildele kommunen myndighet gjennom endring av verneforskriften eller til å delegerer myndigheten etter forskriften til et annet organ senere.

Når særlov gjennomgangen er gjennomført, vil målet om at kommuner og fylkeskommuners oppgaver skal fremgå direkte av lov og forskrift i all hovedsak være oppnådd. For fremtidig regelverk vil dette måtte følges opp ved at statsforvaltningen fortsetter med å tildele oppgavene i lov og forskrift, og ikke gjennom ulike former for delegeringsvedtak.

Av de verneforskriftene som nå er på høring, følger det av bestemmelsene om forvaltningsmyndighet at «Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften». KDD mener at forslagene til verneforskrifter bør oppdateres i tråd med det som framgår av høringsnotatet for særlov gjennomgangen, og at det før verneforskriftene fastsettes, så langt det er mulig, bør avklares om de aktuelle kommunene for verneområdene skal være forvaltningsmyndighet, slik at dette kan framgå av de nye verneforskriftene. Siden forskriftene nylig har vært på høring, bør det være mulig å få avklart dette med kommunene før verneforskriftene ev. skal fastsettes

Med hilsen

Finn Jensen (e.f.)
avdelingsdirektør

Anny Skarstein
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

KYSTVERKET

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325
1502 MOSS

Deres ref
2023/42380

Vår ref
2023/5016-3

Arkiv nr

Saksbehandler
Aase Kristin Eikenæs
Marthinsen

Dato
11.01.2024

Høringsuttalelse - vern av ni skogområder – Akershus, Østfold og Buskerud fylker

Vi viser til brev av 10. november 2023 vedrørende høring av vern av ni skogområder i Akershus, Østfold og Buskerud fylker. Høringsforslaget omfatter vern av fem nye skogområder og utvidelse av fire eksisterende naturreservat. Områdene foreslås vernet som naturreservat i medhold av naturmangfoldloven.

Kystverkets rolle

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning. Kystverket arbeider for en effektiv og sikker sjøtransport gjennom å ivareta transportnæringens behov for fremkommelighet og effektive havner.

Kystverket er sektormyndighet etter havne- og farvannsloven. Havne- og farvannsloven har som formål å fremme sjøtransport som transportform og legge til rette for effektiv, sikker og miljøvennlig drift av havn og bruk av farvann, samtidig som det skal tas hensyn til et konkurransedyktig næringsliv.

Kystverkets vurdering

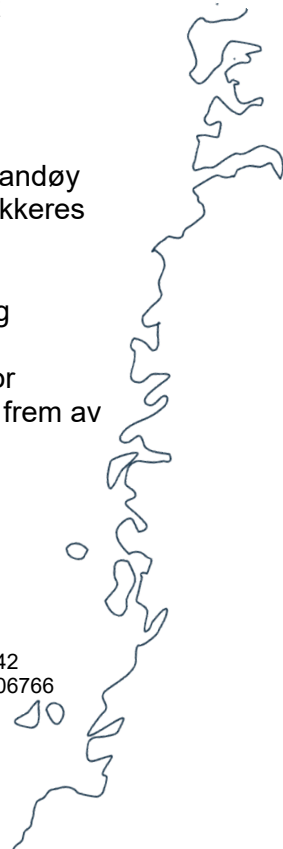
Forslåtte naturreservat *Tresvika og Brattholmen* omfatter skogområder på Nordre Sandøy og Brattholmen i Hvaler kommune. Verneområdene grenser til Makøsundet, og trafikkeres av fritidsbåter og lokale ferger.

For å sikre trygg og sikker ferdsel i farvannet er navigasjonsinnretninger av vesentlig betydning. Det er derfor viktig at det åpnes opp for at Kystverket kan få tillatelse til oppføring av nye anlegg, flytting av anlegg og tilbygg til eksisterende anlegg innenfor avgrensningen til verneområdene med tilhørende motorisert ferdsel, og at dette går frem av bestemmelsene til verneområdet.

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

For de øvrige områdene der det foreslås vern eller utvidelse av vern, er Kystverkets vurdering at verneforslaget ikke vil kunne få betydning for de interesser som vi skal ivareta. Vi har derfor ingen merknader til høringsforslaget av disse områdene.

Med hilsen

Ruben Alseth
fungerende avdelingsleder

Aase Kristin Eikenæs Marthinsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

STATSFORVALTEREN I OSLO OG
VIKEN

20.11.2023

Postboks 325
1502 MOSS

Høring av verneforslag for ni skogområder i Viken – Godfarfoss naturreservat.

Viser til høringsbrev datert 10.11.2023 av verneforslag på ni skogområder i Viken.

Denne tilbakemeldingen gjelder forslaget til vern av **Godfarfoss naturreservat** i Hol og Nore og Uvdal kommuner.

Forslaget til arrondering av verneområdet virker svært uhensiktsmessig, og det foreslåtte verneområdet fremstår fragmentert og usammenhengende. Det er også et område i østre del som ikke er foreslått vernet, men som blir liggende innestengt inne i verneområdet.

Kommunen vil oppfordre til at det jobbes mer med å få en mer helhet i vernegrensene. Dette gjelder spesielt området som blir liggende innestengt inne i verneområdet, men også at området ned mot Lindevikje og området på Nordsiden av Lågen blir i en sammenheng med det foreslåtte verneområdet, eller at det blir tatt ut fra det foreslåtte vernet. Det er også mange vinkler og ulogiske avgrensninger på verneområdetets yttergrense generelt, og dette kan med stor fordel endres slik at det blir lettere å forholde seg til.

Dette er en fordel for alle, både brukere, grunneiere og tilsynsmyndigheter at vernegrensene er trukket logisk i terrenget. I dette tilfellet kan ikke kommunen se at det er gjort.

Gitt at vernegrensene forblir som de er foreslått, vil kommunen påpeke at det i forskriften må inn en mulighet for tilkomst til det området som ikke er vernet, men som ligger inne i verneområdet. Vi kan ikke se at det er nevnt i forskriften.

Kommune har ut over dette ingen andre innspill til høringen.

Med vennlig hilsen

Håvard Kjontvedt
Skogbrukssjef, Landbruksforvaltningen i
Numedal

Statsforvalteren i Oslo og Viken

sfovpost@statsforvalteren.no

Att: Sørheim, Maja Dineh

Oslo 15.01.2024

Innspill til verneforslag – saks nr. 2023/42380 – Bonneholet

Det vises til utsendt forlag om vern av nye skogområder med frist 15. januar 2024.

Innspill fra medeier i Avstikkeren 8, Gnr. 43/ Bnr. 91.

Jeg har sendt dere en søknad om utsettelse av fristen, men tillater meg å fremme mine innspill selv om vi ikke har fått drøftet verneforslaget inngående sammen.

Forslag til vernesone, som er inntegnet på deres sak, ligger inntil tomtegrensen vår og skråner innover i nedre del av eiendommen.

Skogen rundt eiendommen har i lengre tid blitt fortettet og klima på eiendommen har blitt vesentlig dårligere da skogen er tett på eiendommen. I tillegg har fortetningen av skogen medført en betydelig innsnevring av utsyn fra eiendommen. Verning av området vil dessuten fortette skogen ytterligere da skogshogst ikke tillates. Dette medfører økt fare for skade på eiendommen da trær som blir høyere med alderen blir mer utsatt for vind og kan falle over på eiendommen med det skadepotensialet dette medfører.

Eiendommens verdi og trivsel påvirkes sterkt av fortetningen rundt. Argumentet med fortetning er så tungtveiende at det har fått sin egen særbestemmelse i naboloven.

<https://lovdata.no/lov/1961-06-16-15/§3>

Utdrag fra loven, §3

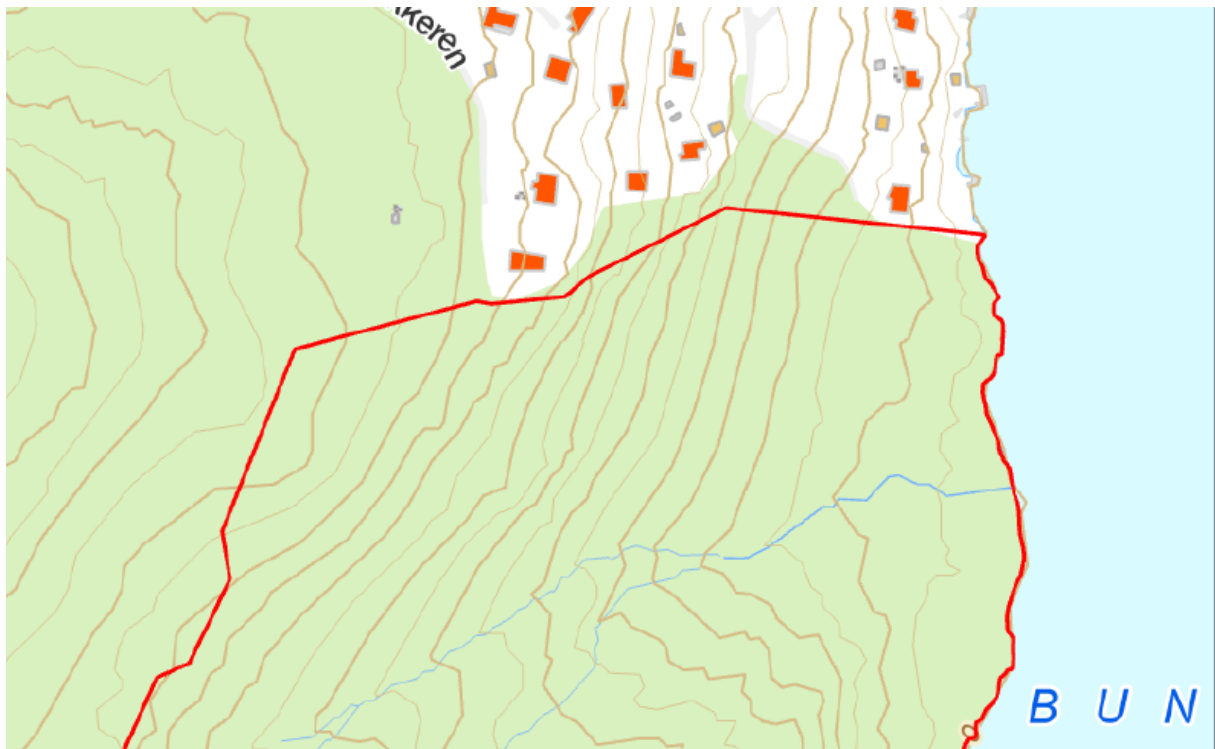
Er det ikkje nemnande om å gjera for eigaren eller for naturmangfaldet på staden, må eigaren ikkje ha tre som er til skade eller serleg ulempe for grannen, nærare hus, hage, tun eller dyrka jord på granneeigedommen enn tredjeparten av trehøgda. Kongen kan gjeva nærare føresegner om målingsmåten.

Hekk som er lågare enn 2 meter, er ikkje ulovleg etter denne paragrafen. Hekk som lyt reknast for grannegjerde, går ikkje inn under denne lova.

I dette tilfelle er det ikke hekk under 2 meter som regnes som ulempen for eiendommen, argumentet er trær som er vesentlig høyere enn 2 meter.

Det anbefales derfor at vernegrensen endres slik at tre felling kan utføres for å sikre utsyn og hindre fortetning ytterligere, se inntegnet forslag til vernegrense på bilde 2.

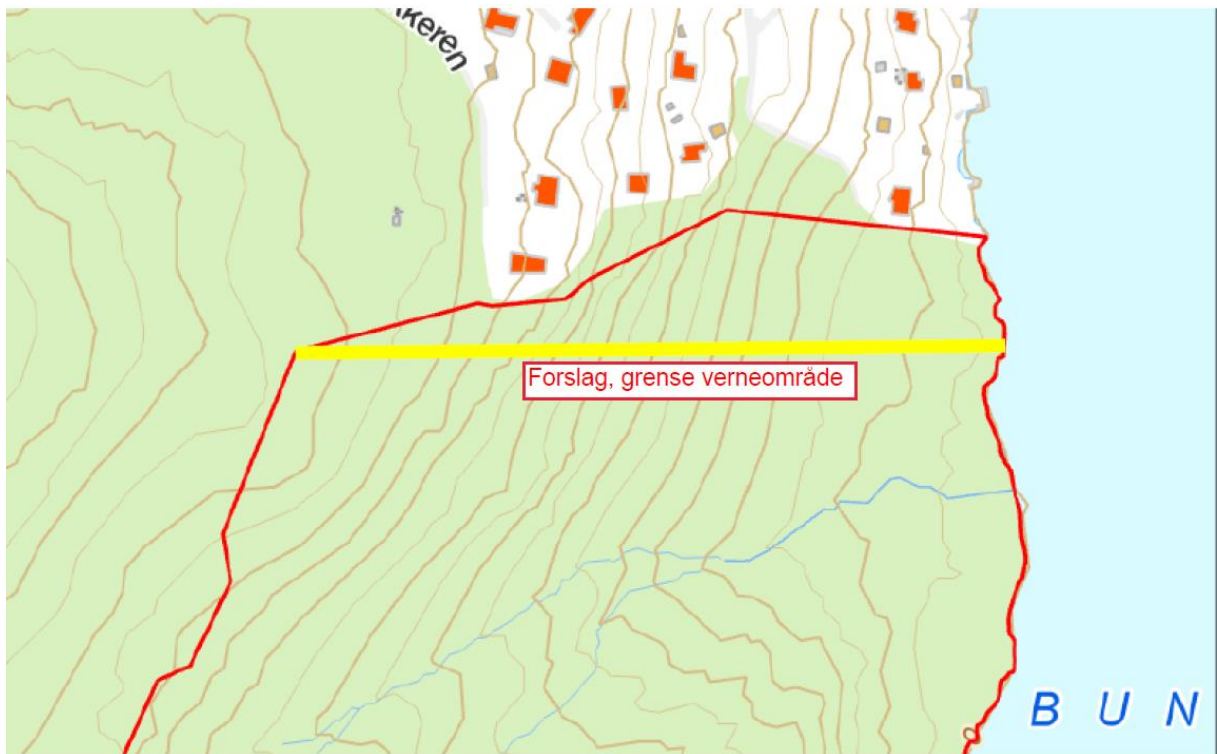
Utklipp fra kart Bonneholet

Bilde 1. Forslag fra statsforvalteren til vernegrense.

Med det forslaget vi har til ny foreslått grense vil innsnevringen av verneområdet utgjøre en ubetydelig del av arealet totalt sett. Innsnevringen får i realiteten ikke noe innvirkning på formålet til verneforslaget, da naturreservatets arter og naturtyper vil bestå og kunne videreutvikle seg, bare på et litt mindre område.

Utklipp fra kart Bonneholet med inntegnet nytt forslag til verneområde, se neste side bilde 2, Inntegnet forslag med gul linje.

Innpillet til saken, forslag om vern av nye skogområder, sendes Statsforvalteren i Oslo og Viken for behandling.

Med hilsen
Linn Søderlund (sign.)

Til: Statsforvalteren i Oslo og Viken,
sfovpost@statsforvalteren.no

Søndre Sandås, 15. januar 2024

Merknader til verneforslag for Bonna, Bonneholet og utvidelse av Høgsmåsan og Geitåsen, saksnummer 2023/42380

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) viser til deres saksnummer 2023/42380; høring av forslag om vern av ni skogområder i Viken, med høringsfrist 15. januar 2024.

Høgsmåsan og Geitåsen, Lillestrøm kommune (utvidelse)

Siden Høgsmåsan ble foreslått utvidet som verneområde har det kommet mer informasjon om naturverdiene nord og øst for reservatet. Det gjelder to delområder; Klintehøgda og Ulvedalen.

Klintehøgda:

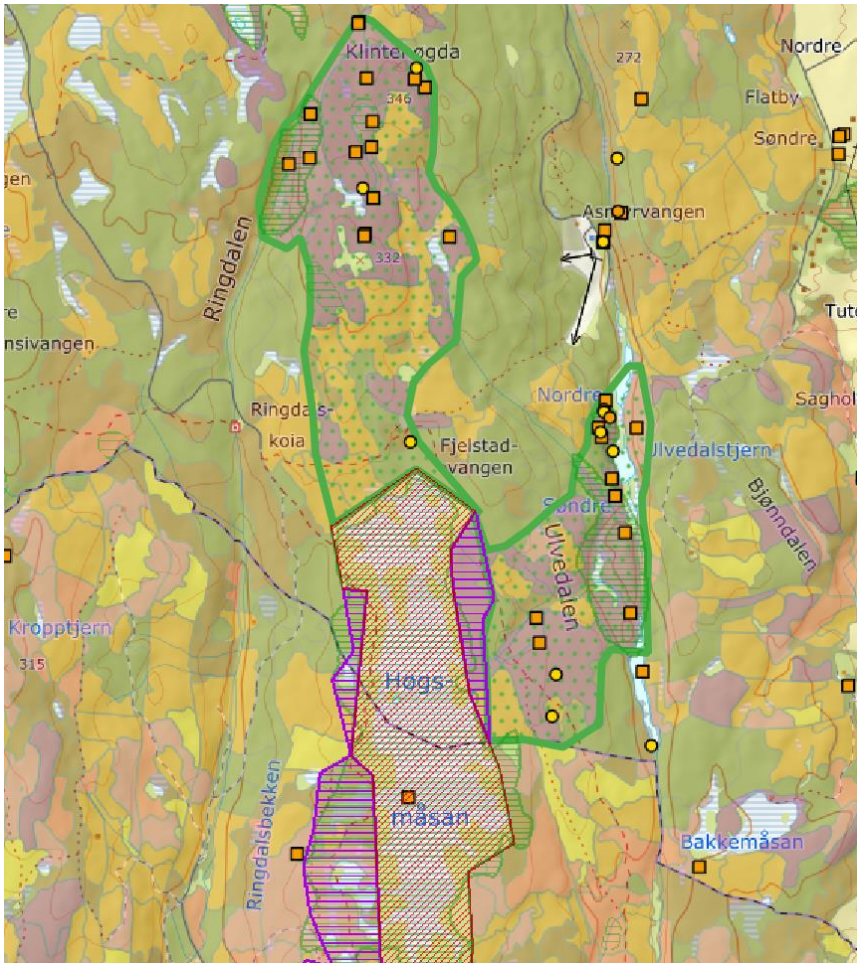
Her er det registrert flere nært truede og sårbare gammelskogsarter som er avhengig av kontinuitet av dødved og gammel naturskog. Topplatået av Klintehøgda inneholder mye gammelskog på over 130 år. Der er også en gammel boreal løvskog DN-13 naturtype med B-verdi og to C-verdi gammel barskog naturtyper. Røddlisteartene i området er tilknyttet furu, gran og løvtrær. Det er også variasjon i røddlisteartenes tilknytning til gran i flere nedbrytningsgrader og sjiktning. Med andre ord er det stor variasjon av sentrale elementer for røddlistearter i området.

Ulvedalen:

Området består stort sett av gammel barskog og inneholder to naturtypelokaliteter med henholdsvis A-verdi og B-verdi (DN-13), utforming gammel barskog. Det er også registrert flere trua (EN, VU) og nær truede (NT) arter i området. Flere av artene funnet i Ulvedalen er tilknyttet produktiv skog (grankullskorpe, rosenjodskinn, rustskinn, prikkporekjuke og sjokoladekjuke). Lavereliggende produktiv skog er en mangel i skogvernet, og området innfrir dette på en god måte. Det er også et område med en krevende karplanteflora (myskemaure (NT), tysbast)

Disse to områdene, begge grensende mot Høgsmåsan, er viktig å få med når reservatet blir utvidet. Her er det nylig registrert arter med hittil få tidligere funn i Romeriksåsene. Begge områdene innfrir mangler i skogvernet. Informasjonen om disse artene var ikke tilgjengelig når verneforslaget kom. Det er derfor viktig at den nye kunnskapen om naturverdiene nå blir tatt med i det videre arbeidet med vern i Romeriksåsene.

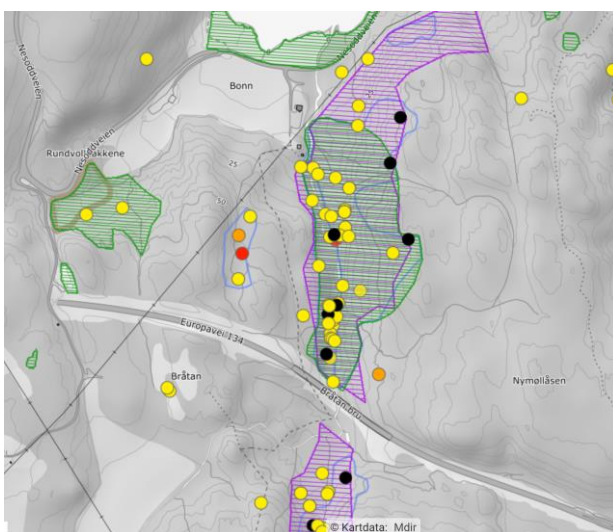

Grønn med prikker; forslag om utvidelse. Oransje firkant er artsforekomster i rødlistekategori NT (nær truet), gul runding er artsforekomster i rødlistekategori VU (sårbar), oransje runding er rødlistekategori EN (sterkt truet).

Bonna, Frogne kommune

Vest for verneforslaget, nord for Europavei 134, er registrert en nøkkebiotop med rødlisteartene klengekjuka, flammekjuka og gul snyltekjuka. Også skogen inntil nøkkelbiotopen har betydelig innslag av stående død ved som kan observeres på flyfoto. Her bør vurderes en arrondering som strekkes mot øst, avgrenset av kraftlinja og europaveien.

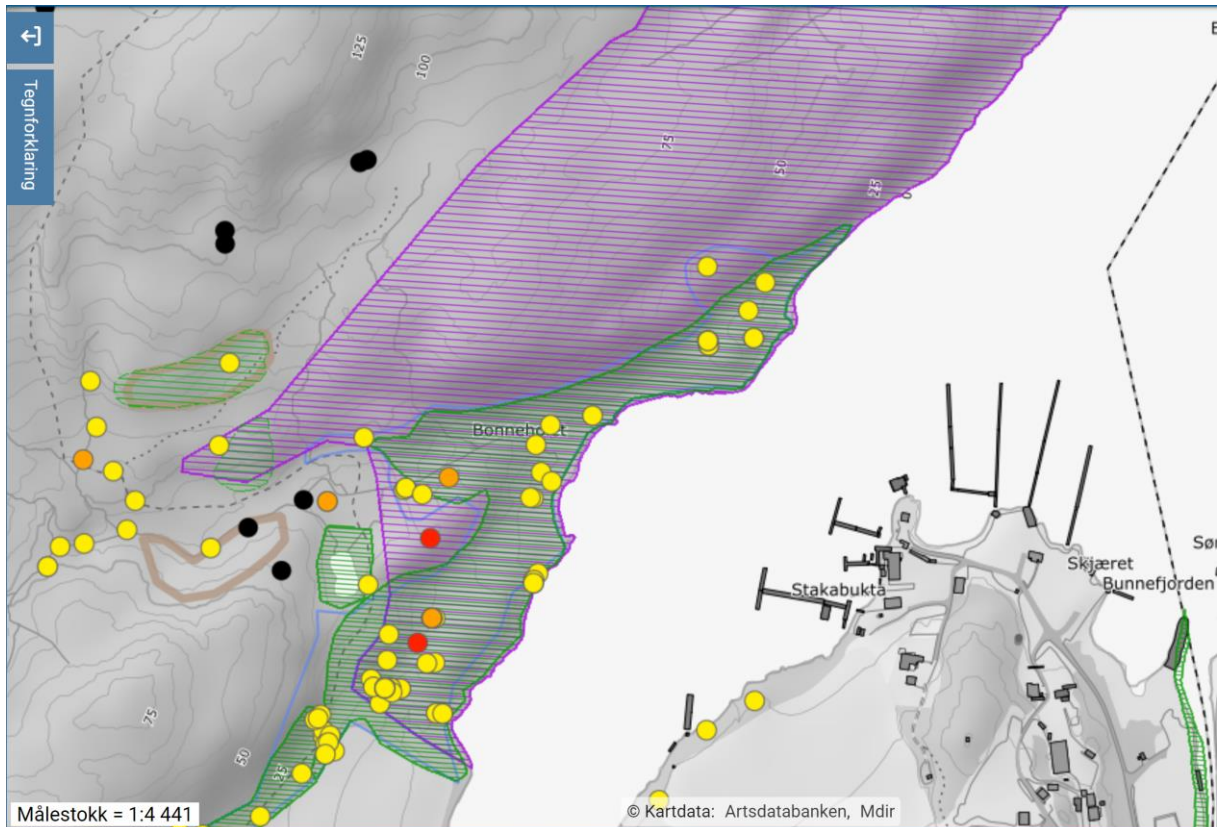

Kartutsnitt fra NIBIOs Kilden som viser foreslått verneområde, naturtyper og nøkkelbiotoper.

Bonneholet, Frogg kommune

Sørøst for foreslått verneområde finnes registrerte naturverdier som ikke er innlemmet:

- To ikke-utvalgte livsmiljøer av «liggende død ved» hvorav den nordre også er registrert som naturtype gammel fattig edellauvskog (DN-13, C-verdi). I de to livsmiljøene og omkransende og mellomliggende skog finnes flere registreringer av rødlistearter knyttet til dødved: svartsonekjuka, gul snyltekjuka, klengekjuka og rynkeskinn.
- Nord for naturtypen er også to lokaliteter med funn av hhv. grønnsko (NT), svartsonekjuka (NT), prikkporekjuka (EN) og grankullskorpe.
- Dammen registrert som naturtype Bunn N (naturtypeid BN00050259, DN-13, B-verdi) grenser til verneforslaget, men er holdt utenfor.

Kartet viser rødlistearter (inkl. ask) som sirkler, naturtyperegistreringer i grønnskravering og ikke-utvalgte livsmiljøer i skog i beige, tykk strek. Kartutsnitt fra NIBIOs Kilden.

En arrondering som omfatter disse områdene, vil forsterke kvalitetene ved det foreslåtte verneområdet.

Med vennlig hilsen

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS

Håkon Eide Gundersen (sign.),
Daglig leder

Nikolai Norman (sign.),
Styreleder

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325
1502 MOSS

Vår dato: 02.01.2024

Vår ref.: 202317657-3 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Uttalelse på høring av forslag om vern av ni skogområder i Viken

Vi viser til melding om høring om verneprosess for Tresvika og Brattholmen – Bonn – Bonneholet – Godfarfoss – Melåa – Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat - Fjella og Burumtjern naturreservat - Smihagen naturreservat - Høgsmåsan og Geitåsen,

NVE har sett gjennom meldingen for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

- Godfarfoss grenser til regulert elvestrekning, høyeste regulert vannstand til vannmagasin og Godfarfoss kraftverk. **Vi ber statsforvalter om å ha tett dialog med Statkraft, Numedals-Laugens Brugseierforening og Godfarfoss Kraft AS for å ivareta deres behov. Vi ber selskapene om å uttale seg, selv i tilfeller uten konflikt.**
- Både Godfarfoss og Bonn grenser med nettlinjler. Av de standardbestemmelser har verneforskriftene til disse områdene kun bestemmelser for drift, vedlikehold og istandsetting i forbindelse med akutt utfall. Vi ber statsforvalter om å åpne for motorferdsel knyttet til vedlikehold og drift i verneområdene. **Vi ber statsforvalter å ta kontakt med netteierne og konsesjonærene Ulvdal Kraftforsyning AS, Hallingdal Kraftnett AS, Statnett, Elvia AS og Midtnett AS** for å vurdere behovet knyttet til oppgradering og fornyelse av nettanlegg og eventuelle nye prosjekter i disse områdene. NVE har ikke detaljert kjennskap til planer knyttet til distribusjonsnett. **Vi ber selskapene om å uttale seg, selv i tilfeller uten konflikt.**
- I utvidelse av Smihagen naturreservat er det ingen energi- og vassdragsinteresser i selve området, men det går et nettanlegg eid av Statnett SF gjennom eksisterende naturreservat. Vi ser positive til at standardbestemmelser knyttet til nettanlegg har blitt inkludert i verneforskriften for Smihagen.
- NVE kan ikke se noen energiinteresser innenfor *Tresvika og Brattholmen, Bonneholet, Melåa, Trillemarka-Rollagsfjell (utv.), Fjella og Burumtjern (utv.), Høgsmåsan og Geitåsen (utv.)*. Områdekonsesjonærene til disse områdene er NorgesNett AS og Midtnett AS, Elvia AS, Rakkestad Energi AS, Rollag Nett AS. **NVE ber statsforvalter om å inkludere områdekonsesjonærene i adresselisten. Vi**

ber områdekonsesjonærene om å kommentere verneforslag med tanke på deres fremtidige planer. Vi ber om å uttale seg selv i tilfelle uten konflikter.

Godfarfoss:

- *Reguleringsmagasin og kraftverk:*

Deler av området grenser med høyeste regulerte vannstand (HRV) til reguleringsmagasinet Pålsbufjord som blir benyttet i forbindelse med kraftproduksjon av vannkraftverket Pålsbu. Numedals-Laugens Brugseierforening er regulant av Pålsbufjord og Statkraft AS eier kraftverket Pålsbu. **Vi ber statsforvalter å etablere tett dialog med Statkraft og Numedals-Laugens Brugseierforening** for å vurdere hvorvidt det foreslåtte verneområdet kommer i konflikt med drift av reguleringsmagasin, konsesjonsbestemmelser og sikre at deres behov er oppfylt. Vi ber om å vurdere om det kan oppstå behov for rydding med tilhørende motorisert transport i verneområdet i forbindelse med flomsikring.

Vern ned til HRV vil begrense mulighet for en eventuell økning av HRV i framtiden. Vi ber Statkraft og Numedals-Laugens Brugseierforening om å vurdere hvorvidt det er aktuelt med heving av HRV i framtiden.

I forbindelse med flere verneforslag som grenser til HRV har NVE opplevd at grunneierne ble kompensert opptil en meter over HRV for erosjon, nødvendig hogst og rydding i forbindelse med reguleringen og varierende flomvannstander i henhold til skjønnsavgjørelser eller avtale. Vi ber fylkesmannen om å oppfordre skogeieren til å opplyse om det er noen privatrettslige forhold i det foreslåtte verneområdet, som vil kunne få betydning for vernet.

Verneområdet grenser med en regulert strekning i Numedalslågen vassdraget og ligger nært Godfarfoss kraftverk som har en tilhørende kraftverkstunnel som går under verneområdet. Godfarfoss Kraft AS eier Godfarfoss kraftverk. Når verneområde omfatter eller grenser med regulert vassdrag er bestemmelsene om rydding i forbindelse med flomsikring standard i konsesjonsvilkår. NVE ber om å ivareta dette behovet i verneforskriften ved å legge inn bestemmelser som sikrer rydding med tilhørende motorisert transport. Som et eksempel viser vi til bestemmelser i §4j, 6h og 7r, t i forskrift om vern av Dokkajuvet naturreservat, Nordre Land kommune

<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2021-03-19-793>

NVE ber statsforvalter å ta kontakt med Godfarfoss Kraft AS for å ivareta deres behov knyttet til drift, vedlikehold, konsesjonsbestemmelser og en eventuell oppgradering og utvidelse av kraftverk. Vi ber Numedals-Laugens Brugseierforening, Statkraft AS og Godfarfoss Kraft AS å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.

- *Nettanlegg*

Både Statnett SF og Hallingdal Kraftnett AS eier en nettlinjer som grenser med Godfarfoss. Hallingdal Kraftnett AS og Uvdal Kraftforsyning SA er områdekonsesjonærer. NVE ser at det er inkludert bestemmelser for vedlikehold og akutt utfall, men mangler bestemmelser for motorferdsel knyttet til drift og vedlikehold samt bestemmelser knyttet til oppgradering. **Vi ber statsforvalter å ta kontakt med nettselskapene for å vurdere om**

de trenger bestemmelser knyttet til oppgradering og orientere om fremtidige planer som berører dette området.

Dette gjelder følgende bestemmelser:

- § 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene:
  - *Oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.*
- §7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser:
  - *Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.*
  - *Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.*

Bonn:

Nord for det foreslåtte verneområdet Bonn er det nettanlegg eid av Elvia AS. Midtnett AS er områdekonsesjonærer i dette området. NVE ser at det er lagt inn et unntak for drift, vedlikehold og nødvendig istandsetting i forbindelse med akutt utfall av eksisterende energi- og kraftanlegg, men mangler bestemmelser som åpner for motorferdsel ved drift- og vedlikehold, samt bestemmelser for oppgradering og fornyelse.

Dette gjelder følgende bestemmelser:

- § 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene:
  - *Oppgradering eller fornyelse av eksisterende kraftledning for heving av spenningsnivået og økning av linetverrsnittet når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig.*
- §7 Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser:
  - *Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.*
  - *Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinje.*

NVE vil derfor ber om å åpne for motorisert transport i forbindelse med drift og vedlikehold. Vi ber statsforvalter om å ta kontakt med Elvia AS og Midtnett AS slik at de kan vurdere om det er behov som kan oppstå i forbindelse med oppgradering og fornyelse av nettanlegg. Vi ber også nettselskapene å informere om fremtidige planer og prosjekter i området. Vi ber nettselskapene å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.

Med hilsen

Alexander Tropé Stenhagen
Konsulent
Godkjent av Maria Sidelnikova
Seniorrådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Kopimottakerliste:

NUMEDALS LAUGENS BRUGSEIERFORENING

STATNETT SF

RAKKESTAD ENERGI AS

HALLINGDAL KRAFTNETT AS

Olje- og energidepartementet

NORGESNETT AS

ELVIA AS

STATKRAFT ENERGI AS

STATKRAFT AS

GODFARFOSS KRAFT AS

MIDTNETT AS

ROLLAG NETT AS

Deres saksnummer: 2023/42380

Dato: 19.12.2023

Forslag om vern av ni nye skogsområder. Kommentarer til Tresvika og Brattholmen i Hvaler kommune

Oslofjorden Friluftsråd (OF) viser til høring der Statsforvalteren i Oslo og Viken har lagt ut forslag til vern av ni nye skogsområder i Oslo og Viken.

OF har kun en kort kommentar til forslaget som omhandler Tresvika og Brattholmen i Hvaler kommune, et område OF er godt kjent i og som OF har bidratt aktivt med å få statlig sikret til friluftsliv. Miljødirektoratet er i dag eier.

Tresvika og Brattholmen er mye brukte rekreasjons- og båtutfartsområder i Hvalerskjærgården. Områdene er også tilrettelagt for friluftsliv og driftes i sommerhalvåret av skjærgårdstjenesten. OF ønsker å rose Statsforvalteren i Oslo og Viken for god medvirkningsprosess i forbindelse med verneplanforslag for Tresvika og Brattholmen. Det har bl.a. vært gjennomført en fellesbefaring der bl.a. OF og skjærgårdstjenesten var med. OF og skjærgårdstjenesten fremmet felles ønsker om at de mest brukte delene av friområdene, bl.a. de som er tilrettelagt for friluftsliv, ikke ble innlemmet i verneforslaget. Dette for å forenkle fremtidig skjøtsel, tilrettelegging og vedlikehold. Dette er samtidig i stor grad områder i ytterkant av skogsområder med verneinteresser. Det er videre positivt at en i forslaget til vernebestemmelse har lagt inn muligheter for fortsatt skjøtsel og vedlikehold av stier som går gjennom framtidig verneområde og som fører ned til mye brukte deler av friområdene, jf § 4d. Det er også mulighet for å merke stinettet, jf § 7d.

Vi anser det som en stor fordel og viktig at friluftsbukere får kjennskap til og kunnskap om hvorfor områdene er vernet gjennom verneskiltoppslag. Skilt kan med fordel settes opp i tilgrensende og mye brukte friområder.

OF ønsker Statsforvalter lykke til med det videre arbeidet knyttet til verneplanforslag og ser fram til et godt framtidig og felles samarbeid.

Adresse: Vaterlandsveien 23 65512	Telefon: 67 55 49 90	E-post: post@oslofj.no	Bankkonto: 8450 13
3470 Slemmestad	Nettside: oslofjorden.org	Org.nummer: 971 454 415	

Oslofjordens
Friluftsråd

For fjordens friluftsliv siden 1933
OSLOFJORDENS FRILUFTSRÅD

Kjetil Johannessen
avd. Leder plan og friområde

Anders S. Wahlborg
rådgiver

Godkjent og sendt digitalt

Kopi:

OFs rådsmedlemmer i Hvaler
FNF Østfold

Adresse:	Telefon:	E-post:	Bankkonto:
Vaterlandsveien 23 65512	67 55 49 90	post@oslofjf.no	8450 13
3470 Slemmestad	Nettside:	Org.nummer:	
	oslofjorden.org	971 454 415	

Mottaker: sfovpost@statsforvalteren.no

Avs: Pål Inge Synsfjell

2023/42380

Høgsmåsan og Geitåsen naturreservat, Lillestrøm og Gjerdrum kommuner, Viken

Avgrensning av områdene

Jeg vil gjøre oppmerksom på at det i tilgrensning til foreslått utvidelse av Høgsmåsan naturreservat ligger flere områder med svært høy forvaltningsmessig og økologiske verdier. Spesielt relevant i tilknytning til Høgsmåsan er et mindre område (Område 1, se vedlagt kart) øst for Høgsmåsan. Området ligger i umiddelbar nærhet til verneforslaget og utgjør del av kantsonen til Høgsmåsan, samt fungerer som viktig økologisk korridor fra Ulvedalen (område 3) som er et annet naturskogsområde med store verneverdier. Det er registrert flere NT arter og VU arter **i område 1**, samt innslag av eldre løvskogsuksesjon. Det virker også som område 1 har noe rikere bakkevegetasjon og høyere bonitet enn omkringliggende områder. I forbindelse med verneformålet vil område 1 øke måloppnåelse og verdsetting betraktelig fra foreløpig avgrensning. En sondering for inkludering av område 1 bør gjennomføres.

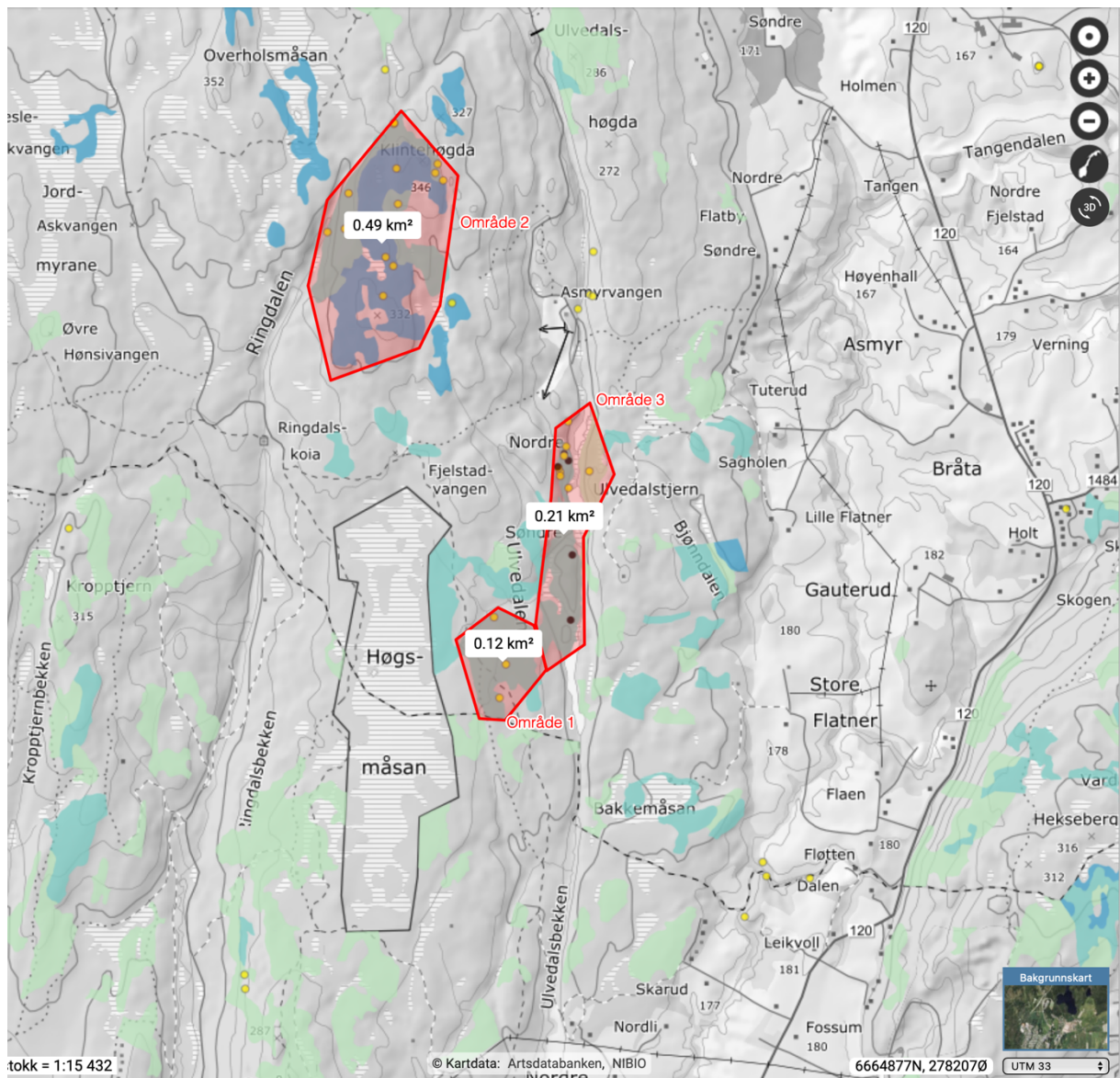
I et større perspektiv og for bevaring av de meste verdifulle restene av naturskog sør på Romeriksåsene bør det også jobbes for inkludering av **Klintehøgda område 2** og **Ulvedalen område 3** (se vedlagt kartutsnitt) som et større barskogvernområde. Disse to områdene er økologiske «hot-spots» og det er registrert svært høye konsentrasjoner av arter med både nasjonale og internasjonale verneverdier (samt ansvarsarter) her. Område 2 og 3 henger også sammen med Høgsmåsan og vi har en unik mulighet her til å sikre sammenheng mellom flere svært viktig naturskogsområder. Områdene skiller seg også ut ved å ligge relativt lavt ift. andre verneområder i Romeriksåsene og representerer en mulighet for økt oppfyllelse av vern av lavlandsnaturskog på Østlandet.

Ovennevnte områder ser jeg at dessverre ikke har vært del av vurderingen eller noen innspill til nå. Størrelsen og muligheten man har her for delvis sammenheng (korridorer) med øvrig verneområder gjør det spesielt viktig å få disse få gjenværende restene av naturskog sør på Romeriksåsene for vernet. Det er i denne sammenheng sannsynlig at Klintehøgda og Ulvedalen utgjør et av de mest verdifulle områdene sør på Romeriksåsene, men også for lavlandet på Østlandet.

Håper innspillet får betydning for arbeidet med endelig avgrensning av verneforslaget og for det framtidige arbeidet med frivillig vern i Romeriksåsene.

Vennlig hilsen

Pål Inge Synsfjell
(biolog og naturforvalter, bosatt i Gjerdrum)

Figur 1 Kartutsnitt med områder

[https://kilden.nibio.no/?topic=skogportal&bgLayer=graatone&zoom=9.3&x=6662804.79&y=278074.52&layers=skogplan eldreskog,arter iskog fredede,arter iskog prioriterte,arter iskog truede,arter iskog nær truet,user drawn&layers opacity=0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,1 &layers visibility=true,true,true,true,true,true](https://kilden.nibio.no/?topic=skogportal&bgLayer=graatone&zoom=9.3&x=6662804.79&y=278074.52&layers=skogplan%20eldreskog,arter%20iskog%20fredede,arter%20iskog%20prioriterte,arter%20iskog%20truede,arter%20iskog%20naer%20truet,user%20drawn&layers%20opacity=0.75,0.75,0.75,0.75,0.75,1&layers%20visibility=true,true,true,true,true,true)

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Eldfrid Engen

Deres ref.
2023/42380

Vår ref.
19/243-92/LLH

Dato
23.11.2023

Høring av verneforslag for ni skogområder i Viken - uttalelse fra Språkrådet

Tresvika og Brattholmen naturreservat, Hvaler kommune

Ingen merknader, jf. vår tilråding datert 13.04.2023.

Bonn naturreservat, Frogn kommune

Kartverket har reist navnesak på bruksnavnet *Bonn* og alle navn i området med forleddet *Bonn-/Bunn-/Bånn-*. Statsforvalteren må derfor ta forbehold om skrivemåten av navnet på verneområdet, jf. punkt 4.4.4 i Kartverkets håndbok for navnebehandling.

Bonneholet naturreservat, Frogn kommune

Se merknad til forrige navn.

Godfarfoss, Nore og Uvdal og Hol kommuner

Kartverket har reist navnesak på naturnavnet *Godfarfoss/ Godfarfossen*. Statsforvalteren må derfor ta forbehold om skrivemåten av navnet på verneområdet, jf. punkt 4.4.4 i Kartverkets håndbok for navnebehandling.

Melåa naturreservat, Modum kommune

Ingen merknader, jf. vår tilråding datert 06.04.2022.

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat (utvidelse), Rollag kommune

Vi viser til vår tilråding datert 13.04.2023: «Vi har ingen merknader til at navnet videreføres på det utvidede verneområdet, men i samsvar med vanlig praksis anbefaler vi å droppe bindestreken og heller skrive navnet **Trillemarka og Rollagsfjell naturreservat**. Dette var også vår anbefaling da området var på høring i 2017 (se tilråding datert 24.04.2017 og 10.05.2017)».

Fjella og Burumtjern naturreservat (utvidelse), Marker og Rakkestad kommuner

Ingen merknader, jf. tilråding datert 13.04.2023.

Smihagen naturreservat (utvidelse), Frogn kommune

Vi viser til vår tilråding datert 13.04.2023: «Vi har ingen merknader til at navnet videreføres på det utvidede verneområdet. Når det gjelder skrivemåten, er vi usikre på om *Smihagen* eller *Smiehagen* er riktig skrivemåte. Det går en tunnel under verneområdet som har navnet *Smiehagen*, men SSR har ikke registrert noe primærnavn som kan ligge til grunn for reservat- og tunnelnavnet, og vi finner heller ikke noe slikt navn i herredsregisteret, bustadnamnregisteret eller matrikkelutkastet. Vi ber derfor Kartverket, som får kopi av dette brevet, om å melde fra dersom de mener det er behov for å samordne navnet på naturreservatet og tunnelen».

Høgsmåsan og Geitåsen naturreservat (utvidelse av Høgsmåsan naturreservat), Lillestrøm og Gjerdrum kommuner

Ingen merknader. Vi gjør oppmerksom på en skrivefeil i tittelen på vernekartet (*Høgsmosan* for *Høgsmåsan*).

Vennlig hilsen

Daniel Gusfre Ims
avdelingsdirektør

Line Lysaker Heinesen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:

Statsforvalteren i Oslo og
Viken

Kopi til:

Kartverket	Postboks 600 Sentrum	3507	HØNEFOSS
------------	-------------------------	------	----------

Statens vegvesen

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Postboks 325

1502 MOSS

Behandlende enhet:	Saksbehandler/telefon:	Vår referanse:	Deres referanse:	Vår dato:
Transport og samfunn	Jan Antonsen / 69243554	23/211562-4	2023/42380	08.01.2024

Uttalelse – høring – forslag om vern av ni skogområder i Viken – Tresvika og Brattholmen, Bonn, Bonneholet, Godfarfoss, Melåa, Trillemarka–Rollagsfjell, Fjella og Burumtjern, Smihagen, Høgsmåsan og Geitåsen

Vi viser til brev av 10. november 2023 fra Statsforvalteren i Oslo og Viken.

Statsforvalteren varsler oppstart av verneprosess for fem nye verneområder og fire utvidelser av eksisterende naturreservat i Viken. Hensikten med meldingen er å innhente synspunkter og sikre medvirkning før det lages et konkret verneforslag.

Verneprosess gjelder følgende fem nye områder,

- Tresvika og Brattholmen, Hvaler kommune
- Bonn, Frogn kommune
- Bonneholet, Frogn kommune
- Godfarfoss, Nore og Uvdal og Hol kommuner
- Melåa, Modum kommune

og utvidelse av følgende fire områder,

- Trillemarka–Rollagsfjell naturreservat, Rollag kommune
- Fjella og Burumtjern naturreservat, Marker og Rakkestad kommuner
- Smihagen naturreservat, Frogn kommune
- Høgsmåsan og Geitåsen (utvidelse av Høgsmåsan naturreservat), Lillestrøm og Gjerdrum kommuner.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Skoggata 19
1530 MOSS

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Statens vegvesen er vegeier med ansvar for å planlegge, utvikle, drifte og vedlikeholde riksvegene. Statens vegvesen har også et sektoransvar for trafiksikkerhet, kollektivtransport, gange, sykkel, universell utforming og for å redusere miljøbelastningen fra vegtrafikk.

Vi har tidligere hatt merknader til området ved Bonn i Frogn kommune, jf. vårt brev av 20. april 2023, vår referanse 22/68111-4. I et møte mellom Statsforvalteren og Statens vegvesen ble verneområdets avgrensning mot E134 (tidligere riksveg 23) diskutert. Vi ser nå at avgrensningen, etter vårt ønske, er tilpasset detaljreguleringsplan for *RV 23 Oslofjordforbindelsen Hurum grense-Vassum*.

For øvrige verneområder har vi ingen merknader da disse områdene ikke berører eksisterende eller fremtidige riksveger. Verneprosessen berører heller ikke vårt sektoransvar slik det er beskrevet ovenfor.

Statens vegvesen Transport og samfunn
Med hilsen

Anders O. T. Hagerup
seksjonssjef

Jan Antonsen
sjefingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi

AKERSHUS FYLKESKOMMUNE, Schweigaards gate 4, 0185 OSLO

BUSKERUD FYLKESKOMMUNE, Hauges gate 89, 3019 DRAMMEN

ØSTFOLD FYLKESKOMMUNE, Oscar Pedersens vei 39, 1721 SARPSBORG

Statsforvalteren i Oslo Og Viken

-- POSTADRESSE:

-- TLF:

FAX:

-- INTERNETT:

E-POST:

--

DERES REF./DATO:
/10.11.2023

VÅR REF.:
202001782-6

STED/DATO:
Fykan, 20.12.2023

**MERKNAD FRA STATKRAFT ENERGI AS - VIKEN/OSLO -
HØRING AV VERNEFORSLAG FOR NI SKOGOMRÅDER I
VIKEN - GJELDER NORE, HERUNDER PÅLSBUFJORDEN.**

Det vises til høring av verneforslag for skog i Viken, datert 10.11.2023.

Statkraft Energi AS har tidligere kommet med tilbakemeldinger på skogvern i Nore og Uvdal kommune, se vårt brev datert 18.04.2023 som er vedlagt.

I brevet påpeker vi at vi ut ifra vernekartet som er foreslått ser at en liten del av verneområdet går ned mot Pålbufjorden.

Statkraft har ingen innvendinger til verneplanene, men vil for ordens skyld minne om at Pålbufjorden er regulert i forbindelse med Nore-utbyggingen. Det innebærer at vannstanden kan variere innenfor laveste- og høyeste regulerte vannstand, hhv. kote 725,57-749,07.

Vi er videre ikke kjent med problemer med erosjoner i dette område, men vi må likevel forbeholde oss retten til å utføre erosjonssikring i strandsonen dersom vi i fremtiden får pålegg om dette fra vassdragsmyndigheten (NVE).

Med vennlig hilsen
for Statkraft Energi AS

Ida Sofie Mienna Olsen
Specialist Property Management

Vedlegg:

Vårt brev sendt til dere, datert 18.04.2023

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ingen signatur.

Statsforvalteren i Oslo Og Viken

E-post: sfovpost@statsforvalteren.no

POSTADRESSE:
Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

TLF:
+47 24 06 70 00

FAX:
+47 24 06 70 01

INTERNETT:
www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

Org.nr.:987 059 729

DERES REF./DATO:
2023/12895/

VÅR REF.:
201000122-671

STED/DATO:
, 18.04.2023

SKOGVERN GODFARFOSS, NORE OG UVDAL KOMMUNE. MERKNAD FRA STATKRAFT ENERGI AS.

Det vises til varsel om oppstart av verneprosess for 7 områder i Viken, mottatt på e-post den 31.03.2023.

Godfarfoss – Nore og Uvdal kommune:

Vi ser ut fra vernekartet at en liten del av verneområdet går ned mot Pålsbufjorden.

Regulering / flom:

Statkraft har ingen innvendinger til verneplanene, men vi vil for ordens skyld minne om at Pålsbufjorden er regulert i forbindelse med Nore-utbyggingen. Det innebærer at vannstanden kan variere innenfor laveste- og høyeste regulerte vannstand, hhv. kote 725,57 – 749,07.

I flomsituasjoner kan vannstanden påvirke terrenget helt opp til 1 meter over høyeste regulerte vannstand, dvs. kote 750.07.

Forbygning:

Vi er ikke kjent med at det er problemer med erosjon i dette området, men vi må likevel forbeholde oss retten til å utføre erosjonssikring i strandsonen dersom vi i fremtiden får pålegg om dette fra vassdragsmyndigheten (NVE).

Med vennlig hilsen
for Statkraft Energi AS

Svein-Arne Normann

SAKSBEHANDLER/ADM.ENHET:
Svein-Arne Normann

TLF./FAX:
004794836689 /

E-POST:
Svein-Arne.Normann@statkraft.com

SIDE:
1/1

Kommentarer til høringsforslag, Utvidelse av Trillemarka og Rollagsfjell naturreservat,

Rollag kommune.

I tillegg til våre tidligere kommentarer som er referert til i høringsdokumentet vil vi også kommentere at foreslått vernet område og foreslåtte begrensninger på traktorveiene Pipetjønndalen, Kløvdalsveien vil resultere i redusert tømmerhogst med uttransport på Øytjønnevegen.

- Bidrag fra uttransport tømmeret til veien frafaller.

-Innenfor foreslått vernet område vil tilpassing av vei og møteplasser for dagens tømmerbiler vil bli om mulig, vanskeliggjort og tidkrevende byråkratisk å gjennomføre.

Økonomien i Øytjønnevegen er allerede anstrengt, så ett hvert bidrag er viktig for å opprettholde ,veien, uten økt belastning for andelseierne.

Generelt er vi svært kritisk til høringsforslaget.

-Innspill vi har kommet med er fra Statsforvalter besvart/hensyntatt svært dårlig, ofte med svarene

«det må vi se på, etter søknad, henvisning til dagens forskrift for Trillemarka, ev. kompensasjon/erstatning/alternativ tilkomst til vår eiendom tas det stilling til etter vern. «

Denne håndteringen gjør oss svært usikker på hvilken konsekvens dette får for oss/vår eiendom som nabo og rettighetshaver/bruker av omtalt veinett i fremtiden. Slik vi forstår frivilling vern gis grunneiere ett konkret tilbud med forskrifter og erstatningssum som de kan velge å godta eller ikke,

Hvorfor får ikke naboer som blir sterkt berørt av vern , som i dette tilfellet omhandler utnyttelse av vår eiendom mulighet til å godta eller ikke?

I høringsdokumentet under Saksgang 3. pkt.2 som bla. omhandler konsekvenser. Det er ikke konkretisert hvilke konsekvenser/begrensninger dette medfører når det gjelder, bruk, vedlikehold og tilpassing av veiene til dagens maskiner for tømmerhogst. Med bakgrunn i våre innspill er Stadsforvalteren kjent med problematikken knyttet til dette, og da utdypet begrensninger vil påføre nabo med tidsbruk og økonomisk tap. Tydelig fremstilling av konsekvenser i høringen vil senere gi riktig grunnlag for de som skal ta stilling til tilrådning og senere beslutninger.

Foreslår at høringsdokumentet revideres og sendes ut på ny høring og da med en av følgende forslag til tilkomst uten ulemper/begrensninger til naboeiendom.

-Dagens veitrase +tillegg-sone 10m.hver side av vei utgår fra verneområdets flateareal inkl. verneforskrifter. Eget dokument som tinglyses på hjemmelshavere så ikke endring i forskrift vil endre forutsetningene i fremtiden.

- Alternativ tilkomst tilbys vår eiendom. (vil kunne benyttes av Gnr.42/6 og 42/7)

Svein Bekkjorden og Kari Aabø Bekkjorden

Grunneiere 42/7

Fra
Svein Bekkjorden
Grunneier på 42/7 Nirigard
3628 Veggli

Hei!

Her kommer vår uttalelse til det utvida vernet av Trillemarka. Vi støtter opp om Gunnar og Laila sine uttalelser og har således likelydene svar som de. Se vedlegg.

I tillegg har jeg noen egne generelle betraktninger som jeg synes statsforvalteren skal ta inn over seg.

-Under vernet av Trillemarka med skyhøyt konfliktnivå og neglisjering av skogeieres tilnærming til drift av skog og eiendom, ble vi lova at det ikke skulle foregå randsoneforvaltning av områdene rundt Trillemarka. Det motsatte har skjedd da biologer og naturinteresserte har gått bevisst til verks og artsregistrert i stort monn på yttersiden av verneområdene, med det som resultat at vi blir sterkt begrensa i hvordan vi kan drive skogen, nær opptil verneområdet. Det eneste som er sikkert, er at ved en slik intensiv ressursbruk på artsregistrering vil en finne arter på rødlista nær sagt over hele Norge, så dette er ikke annet en et bakvei for vernere å hindre lovlig og nødvendig høsting av naturen. Her burde statsforvalteren tatt et tydelig standpunkt og sagt at her skal skogen drives etter gode skogbruksmessige prinsipper jmf overenskomst etter vernet.

-Uten å være dirkete berørt, vil jeg også rette sterk kritikk til bruk av naturtypebegrepet til vern av området. Flere naboer får nå store arealer underlagt vern/begrensninger som følge av at de ligger nær Lågen, og er våtmark. Disse områdene er jo beiter og områder med god produksjon med tanke på ved og biobrenselproduksjon. Det å ta ut høyproduksjonsområder for bønder på den måten, uten å følge prinsippene som er vedtatt, med frivillig vern, er høyst kritikkverdig. Det er tydelig at vi i Numedal skal betale for all den dårlige miljøsamvittigheten til de statsansatte i staten og fylket. Etter å ha sett at utallige naturtyper nå har blitt registrert i de digitale kartdatabasene, er jeg nysgjerrig på den rettskraftige forvaltningen av disse områdene. Er de nå å anse som verna? Har stat og fylke utvikla et tilleggsverktøy for å kunne verne områder i høyt tempo, med det resultat å undergrave frivillig vern insitamentet som tross alt var omforent løsning?

-Vi som ble omfatta av Trillemarkavernet, har stort sett overoppfylt målet om 10% vern av totalt skogareal, jeg syns dere kunne se til andre områder der dette er lenger unna måloppnåelse, og på den måten ramma mer rettferdig. Verneverdier vil oppstå over tid i alle områder som blir verna, at dere har valgt ut Numedal som på alle måter skal betale prisen for deres dårlige samvittighet, er helt feil.

Det kan da ikke være feil å diskutere at en miljø/vernebelastning som går på bekostning av produksjon og livskvalitet til bønder og skogeiere som blir ramma blir fordelt på en rettferdig måte?

Jeg tror at korstoget blant miljøbevegelsen og media med stat og fylke fint på slep, som stempler skogbrukere og bønder som miljøsyndere, gjør at vi får en sterk reduksjon av mat og tømmerproduksjon over litt tid i Norge. Da er det jo bare å håpe at de som var ivrigst i dette korstoget er klare til å betale prisen for rettferdig, miljøriktig mat og tømmerprodukter når det faktisk blir en mangelvare her i landet. Og da blir jo spørsmålet om det reelt sett, var så dårlig stelt med den norske arealforvaltningen i et internasjonalt perspektiv. Magefølelsen min er vel at det ikke er

så mye å hente på å verne/straffe/båndlegge det norske skogbruket og øvrig matproduksjon ihjel og satse på import....

Mvh
Svein Bekkjorden

Hei

Det må ha blitt en sammenblanding av kommentaren for Gyrihelleren og Fjella/Burumtjern. Det er Gyrihellerutvidelsen som er i det stor statlig sikra området.

Beklager forvirringen!

Med hilsen

Per Kristen Gisleberg

Rådgiver friluftsliv

Østfold fylkeskommune.

Høring - Verneforslag for ni skogområder i Viken

Fylkeskommunens oppgaver på fagområdet friluftsliv er hjemlet i [Forskrift om fylkeskommunenes oppgaver innenfor friluftslivsområdet - Lovdata](#)

Fylkeskommunen skal ivareta og utvikle arealer, ferdselsårer og anlegg for friluftsliv og stimulere til friluftsliv. I statlig sikrede friluftslivsområder skal fylkeskommunen framskaffe oversikter over tilstanden i de sikrede områdene, herunder behov for tilrettelegging og opparbeiding, samt godkjenne forvaltningsplaner for de sikrede områdene og bidra til at slike blir utarbeidet.

Våre kommentarer må ses i lys av ovennevnte forskrift og hva vi ser som praktisk og nyttig forvaltning av områdene.

Generelle kommentarer:

Kulturminner

I forskriftene nevnes istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner som et gjøremål som det må søkes om. Vil ikke kulturminnemyndigheter med verneforskriftene i hånd, selv ta naturfaglige hensyn. Ved å legge inn istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner under unntak, vil man unngå tidkrevende søknadsprosesser. Alternativt vil være at kulturminnemyndigheten pålegges å varsle, med en viss svarfrist fra vernemyndigheten.

Arrangementer

I mange av verneforslagene er der forbudt med større arrangementer. Det bør defineres hva som er stort arrangement. Om det samsvarer med begrepet arrangement i rundskriv [Om lov om friluftslivet av 28. Juni 1957 nr. 16 - regjeringen.no](#), bør dette framkomme. Alternativt kan eksempler på hva som faller innenfor/utenfor begrepet klargjøres i merknad i forskriften.

Forvaltningsplaner

Det ligger lite forpliktelse i ordlyden «kan utarbeides forvaltningsplan», som står i alle verneforskriftene. For å ivareta verneverdiene i enkelte områder kan det nødvendig med en plan for skjøtsel og eventuell besøksstrategi. Ordet «kan» bør derfor skiftes ut med «bør». Det bør spesielt komme fram en forpliktelse til vernemyndigheten i områder som ligger nær

KULTUR Avdeling for frivillighet, friluftsliv, idrett og integrering

Postadresse: Postboks 220, 1702 SARPSBORG
Besøksadresse: Galleri Oslo Schweigaards gate 4, 0185 OSLO
Telefon: 32 30 00 00

E-post: post@viken.no
Internett: www.viken.no
Org.nr.: 921693230

befolkningstette områder og/eller er mye besøkt. I denne sammenheng har vi lagt inn kommentar på aktuelle områder.

Med bakgrunn i dette har vi følgende kommentarer på verneforslagene:

Tresvika og Brattholmen, Hvaler kommune	<p>Tresvika og Brattholmen er del av de statlig sikrede områdene Tresvika og Bråteholmen (i Naturbase). Det bør avklares hvilket navn som er det riktige.</p> <p>Viken fk har vært deltaker i sikringsprosessen fra starten av og har sammen med Oslofjorden friluftsråd og Skjærgårdstjenesten fått gehør for avgrensning av naturreservatene i sør både på Brattholmen og i Tresvika. I de områdene som er utelatt i vernet er det stor trafikk og behov for tilretteleggingstiltak. Videre har vi pekt på at stier i begge områdene måtte være tegnet på vernekartet. Dette er ivaretatt i forslaget som er til høring.</p> <p>Bør ha forvaltningsplan som samstemmes med forvaltningsplanen for det statlig sikrede området.</p>
Bonn, Frogn kommune	Ingen spesielle kommentarer.
Bonneholet, Frogn kommune	Sti utenfor grensa i sør-vest kan vises i kartet.
Godfarfoss, Nore og Uvdal kommune	Ingen spesielle kommentarer.
Melåa, Modum kommune	Ingen spesielle kommentarer.
Utvidelse av Trillemarka og Rollagsfjell, Rollag kommune	<p>Vil det være ryddigere og samle unntaksbestemmelsene som har referanse til forvaltningsplanen?</p> <p>Har forvaltningsplan.</p>
Utvidelse og sammenslåing av Fjella og Burumtjern, Marker og Rakkestad kommuner	<p>Ingen spesielle kommentarer.</p> <p>Bør ha forvaltningsplan som samstemmes med forvaltningsplan for det statlig sikrede området.</p>

Utvidelse av Smihagen, Frogn kommune	Ingen spesielle kommentarer.
Høgsmåsan og Geitåsen (utvidelse av Høgsmåsan naturreservat), Lillestrøm og Gjerdrum kommuner	Det er gjort unntak fra bestemmelsene til «merking, ..., skiløyper og gamle ferdselsveier». Det synes derfor unødvendig at det må søkes om preparering av skiløyper.

Vennlig hilsen

John Arve Eide
Fylkesdirektør

Per Kristen Gisleberg
Rådgiver